

REPUBLIKA

Rok VIII

ŁÓDŹ, SOBOTA, 21 CZERWCA 1930 ROKU.

CENA NUMERU 25 GROSZY.

Nr. 167

Ujęcie kasiarzy, którzy ograbili BANK HANDLOWY W ŁODZI?

Czterej mężczyźni w życie. — Łomy i rewolwery. — Nie chcą podać swych nazwisk. — Przestępcy zostali sprowadzeni do Łodzi.

W dniu wczorajszym urząd śledczy w Łodzi otrzymał meldunek o ujęciu czterech niebezpiecznych kasiarzy, przy puszczałnych uczestników włamania do Banku Handlowego w Łodzi.

Jak zdołaliśmy ustalić, przebieg tego ujęcia był następujący:

Wczoraj nad ranem posterunek policji w Grodźcu, powiatu konińskiego został zaalarmowany wiadomością, że po okolicznych polach kręcą się jacyś podejrzani osobnicy, ukrywający się na widok ludzi.

Zawiadomiony o tem komendant policji powiatowej w Koninie zarządził obławę. Rzeczywiście patrol policyjny, składający się z trzech policjantów natknął się w pobliżu Grodźca na

CZTERECH ŚPIACZYCH W ŻYCIU OSOBNIKÓW.

Zachowując jaknajdalej posunięte o-

strożności, policjanci z przygotowaną do strzału bronią, podsunęli się do śpiących mężczyzn.

Zbudzeni ze snu ludzie tak byli zaskoczeni nieoczekiwanym widokiem mundurów policyjnych i wymierzonych karabinów, że nie wykazywali najmniejszego nawet zamiaru stawiania czynnego oporu i pozwolili doprowadzić się do posterunku policyjnego w Grodźcu.

Podczas przeprowadzonej przy ujętych rewizji znaleziono precyzyjne

NARZĘDZIA KASIARSKIE,

będące ostatnim wyrazem techniki broń palną, w postaci dwóch rewolwerów oraz amunicję.

Komendant policji powiatu konińskiego przystąpił wraz z komendantem posterunku w Grodźcu do natychmiastowego przesłuchania ujętych, ci jednak, nie tylko, że

ODMÓWILI ZŁOŻENIA JAKICHKOLWIEK ZEZNAN,

lecz nie chcieli również wyjawić swoich nazwisk.

Komendant policji powiatowej skomunikował się natychmiast z urzędem śledczym w Łodzi, składając szczegółowy meldunek o ujęciu kasiarzy, z najdokładniejszym podaniem rysopisów ujętych.

Opierając się na otrzymanym materiale i porównawszy z materiałem posiadany przez urząd śledczy w swych kartotekach, władze śledcze przekonały się, że ujęci w powiecie konińskim osobnicy są to znani policji z nazwisk i bogatej swej poprzedniej działalności przestępczej czterej niebezpieczni kasiarze.

Jeden z nich, jak się okazało, jest poszukiwany za różnego rodzaju włamania i inne przestępstwa, nie tylko przez

policję całego kraju, lecz również przez policję kilku państw zagranicznych.

Po dokonaniu tego odkrycia urząd śledczy wydał bezzwłocznie komendantowi policji powiatu konińskiego polecenie natychmiastowego PRZETRANSPORTOWANIA UJĘTYCH KASIAZY DO ŁODZI.

Komendant policji powiatowej wraz z komendantem posterunku policji w Grodźcu, pod silną eskortą przewiózł ujętych kasiarzy, zakutych w kajdany, w specjalnie wynajętym autobusie do urzędu śledczego w Łodzi, dokąd kasiarze zostali dostarczeni wczoraj około godz. 11-ej wieczorem.

W urzędzie śledczym przystąpiono do natychmiastowego badania ujętych kasiarzy.

W chwili, gdy oddajemy numer pod prasę, badanie trwa. (B)

Zebranie „Centrolewu” w sali senatu.

Przygotowania opozycji do kongresu krakowskiego. — Witos znów na widowni. — Przywódca lewicy na jednej ławie z dawnymi wrogami politycznymi.

Poseł Kiernik „mści się” za wygnanie go z pałacu ministerjalnego w pamiętnym dniu 13 maja. — Rojno i gwarno w sejmie.

Nasz warszawski korespondent telefonuje:

Gmach sejmu przedstawiał w dniu wczorajszym niezwykle ożywiony widok, jak dawno już nie można było zaobserwować. Przed gmach sejmu zajeżdżały samochody, z których wysiadali dyplomaci, przedstawiciele rządu, z takśówek wysiadały znów w barwnych strojach panie i kulary sejmu zapełniły się, a na sali obrad, gdzie dotąd było widać tylko ciemne surduty panów, widniały kwieciste okrycia pań.

Po raz pierwszy sala sejmu przedstawiała widok tego rodzaju. Odbywał się w niej bowiem 6-ty zjazd Pen - Clubu na który to kongres marszałek Daszyński udzielił gmachu sejmu i sali obrad.

Jednocześnie jednak z tym zjazdem kulary sejmowe pełne były posłów i senatorów, tak jakby sesja sejmu pozostawała w pełnym biegu. Posłowie i senatorowie, należący do sześciu stronnictw, tworzących „Centrolew” zjechali się do Warszawy dla odbycia pierwszego w dziejach parlamentu polskiego wspólnego posiedzenia sześciu klubów.

Na posiedzenie to użyczono sali obrad senatu, i tak, kiedy w sali sejmu obradował zjazd międzynarodowy literatów.

W SALI SENATU OBRADOWAŁ ZJAZD POLITYCZNY POSŁÓW I SENATORÓW STRONNICTW OPOZYCYJNYCH.

Na zjeździe tym daleko mniej było u-

roczyści aniżeli na zjeździe literatów. Posiedzenie to trwało godzinę i 15 minut. Widać było na niem wyraźnie, że STARZY DZIAŁACZE PARTYJNI LEWICOWI NIEZUPEŁNIE ZADOWOLENI BYLI Z OBRADOWANIA W JEDNEJ SALI Z PRZEDSTAWICIELAMI „PIASTA” i „CH.D.” SZCZEGÓLNIE ZAŚ, KIEDY GŁOS ZABIERALI WINC. WITOS, LUB DR. KIERNIK I INNI TEGO POKROJU LUDZIE, Z KTÓRYMI STA-

Syn Amanullaha organizuje armię, aby przyjąć z pomocą szczepom hinduskim.

Londyn, 20 czerwca.

Ostatnie ostre zarządzenia władz angielskich w Indiach wywołały silny oddech wśród gandhystów.

Wczoraj zanotowano w Lahore, Jalalpur i Amritsar wybuchy bomb, które spowodowały śmierć kilkunastu policjantów.

Akcja kawalerji i samolotów angielskich na granicy okazuje się bezskuteczna.

Afyrdzi zaszyci w górach dokonywują ciągłych wypadów na placówki angielskie, mordując je.

Jak mówią pogłoski w Afganistanie organizuje się większa armja, która ma przejść przez granicę i pomagać Afrydom w zwalczaniu jarzma angielskiego. Na czele tej armji ma stać syn byłego emira Amanullaha.

Studenci i profesorowie uniwersytetów hinduskich wydali proklamację, w

RZY DZIAŁACZE POLITYCZNI LEWICY WALCZA PRZEZ CAŁE SWE ŻYCIE, ZRESZTA PRZY BOKU MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

Wczorajsza sytuacja polityczna uległa radykalnej zmianie. Starzy działacze lewicy mimo iż niechętnie jednak obradowali wspólnie z przedstawicielami zwalczanej przez nich najczarniejszej chłopskiej reakcji.

której stwierdzają, iż nie zjawia się w salach wykładowych, dopóki rząd nie spełni żądań Gandhiego.

Mimo masowych aresztowań, hindusi nadal wystawiają posterunki przy sklepach z alkoholem i wyrobami cudzoziemskimi. Rada miejska w Poona powzięła uchwałę pochwalającą akcję bojkotu i poleciła swym urzędnikom, by osobiście obejmowali posterunki przed sklepami.

★
Londyn, 20 czerwca.

Prasa ogłasza niektóre szczegóły o treści drugiego tomu sprawozdania komisji Simona, który ma być opublikowany w nadchodzący wtorek.

Sprawozdanie przewiduje oddzielenie Birmy od Indji, udzielenie północno-zachodnim Indjom pewnej autonomji, oraz uzależnienie ksiąg indyjskich wprost od rządu brytyjskiego.

Przyjęto wspólną rezolucję i ZMUSZANO SIĘ DO BICIA BRAW DR. KIERNIKOWI,

który w długim referacie wyrównywał rachunki z obozem pomajowym, za wygnanie go w dniu 13 maja z pałacu ministerjalnego do Wilanowa. Przyjęta rezolucja w niczem nie różni się i tym razem od rezolucyj przyjmowanych dotychczas.

Jako tezy dla kongresu krakowskiego na dzień 29 b. m.

POSTAWIONO W REZOLUCJI PO RAZ PIERWSZY KATEGORYCZNE ŻĄDANIE „USTAPIENIA RZĄDU DYKTATURY JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO I UTWORZENIA KONSTYTUCYJNEGO RZĄDU, OPARTEGO O ZAUFANIE SPOŁECZEŃSTWA, RZĄDU, KTÓRYBY Z PARLAMENTEM PODJAŁ WALKĘ Z KLESKĄ GOSPODARCZĄ I NEDZĄ LUDNOŚCI PRACUJĄCEJ WSI I MIAST”.

Pozatem poseł Niedziałkowski (PPS) w końcowym przemówieniu, przyjętem również oklaskami stwierdził, że

„STRONNICTWA ZGROMADZONE W TEJ SALI SĄ GOTOWE DO WZIĘCIA NA SIEBIE ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA PAŃSTWO I TA MYŚL PRZEWODNIA BĘDZIE KIEROWAŁA PRACAMI KONGRESU KRAKOWSKIEGO”.

W ten sposób program kongresu został ustalony całkowicie. Obecnie oczekiwac należy tylko jego wyników..

Nocne zajście na granicy Prus Wschodnich. Urzędnik polski zabity. — Niemcy usiłują oczyścić się z winy.

Berlin, 20 czerwca.

Z niemieckich relacji o zajściu granicznym pod Prostkami, urzędowe biuro Wolfa przedstawia zajście następująco:

Niemiecki asystent celny komisariatu okręgowego w Prostkach odbywając rowerem objazd granicy, ujrzał nagle urzędnika polskiego

MIERZĄCEGO DON REWOLWEREM?

Na ten widok ogarnęło Niemca przerażenie tak gwałtowne, iż

SPADŁ Z ROWERU.

Bez widocznego powodu nieznajomy od dał w kierunku leżącego Niemca dwa strzały. W odpowiedzi na ogień Polaka Niemiec dobył rewolweru i oddał do niego równie kilka strzałów. Polaka ugodziły dwie kule: jedna w plecy i głowę, druga w brzuch i biodro.

Oba strzały były śmiertelne. Urzędnik niemiecki, którego nazwisko przemilczano zameldował o zajściu władzom przelozonym. Prokurator w Elku wysłał na miejsce komisję śledczą.

Wstępne dochodzenia komisji zostały zakończone w godzinach wieczornych, lecz o wyniku tych dochodzeń nie wiadomo. Stwierdzić rzekomo miało, że Polak strzelał z odległości 15 kroków oraz, że ubrany był po cywilnemu i dopiero później (!) rozpoznano w nim polskiego funkcjonariusza celnego. Zajście odbyć się miało na obszarze niemieckim. Zwłoki zamordowanego zostały przez władze niemieckie przewiezione do Prostek.

Berlin, 20 czerwca.

Socjalistyczny „Vorwärts“ nazywa relacje niemieckie o zajściu „skomplikowanym przedstawieniem sprawy“.

— Dla jakiego powodu — zapytuje dziennik — miałby się urzędnik polski udawać na terytorjum niemieckie i tu strzelać do urzędnika niemieckiego? Faktem pozostaje narazie, że w krótkim odstępie czasu na granicy polsko-niemieckiej padły dwa życia ludzkie. Należy bezstronnie wyjaśnić, kto ponosi winę zajścia i podjąć kroki, by tego rodzaju fakty stały się w przyszłości niemożliwe.

Grajewo, 20 czerwca.

Nowa zbrodnia niemiecka na granicy wywołała wśród ludności pogranicza niestychane oburzenie.

Kongres bałkański.

Ateny, 20 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Na posiedzeniu izby prezydent izby oznajmił, że Jugosławia, Rumunia i Albania przyjęły zaproszenie do wzięcia udziału w kongresie bałkańskim, który ma się odbyć w Atenach.

Okoliczności zamordowania strażnika Wincentego Kacheli są jak dotąd nadal tajemnicze. Podkreślić należy pośpiech z jakim Niemcy postarali się o usunięcie zwłok przed zawiadomieniem władz polskich o zajściu. Prowizoryczne śledztwo nie ujawniło również żadnych śladów kul, pochodzących z rewolweru polskiego strażnika.

Dziś o godz. 1-ej zbierze się na mie-

scu zajścia polsko - niemiecka komisja mieszana, w skład której wejdą starosta Stefanus, inspektor straży granicznej Jaruzelski, prokurator i sędzia z Łomży oraz lekarz.

Niemiecka delegacja przybędzie pod przewodnictwem landrata z Elku Döbereinera, specjalnie odwołanego z urlopu.

Nota polska do Niemiec z powodu ciągłych zajść granicznych

Warszawa, 20 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

W związku z zajściami, które w ostatnich czasach miały miejsce na granicy polsko-niemieckiej a w szczególności z incydentem z dnia 13 czerwca b. r. na odcinku Wielkie Wiosło (pow Gniewowski) wiceminister spraw zagranicznych p. Alfred Wysocki wreczył w dniu dzisiejszym posłowi niemieckiemu p. Rauscherowi notę, określającą stanowisko rządu polskiego w powyższych sprawach. Co do wypadku pod Wielkim Wiosłem nota stwierdza, że w przeciwieństwie do opisu incydentu, zaszłego w dniu 13 czerwca 1930 r., przedstawionego przez stronę niemiecką, dochodzenia, przeprowadzone przez władze rzą-

dowe polskie wykazały, że strażnik graniczny polski, nazwiskiem Bieniek, po zatrzymaniu w tym dniu kobietv i mężczyzny, którzy nie mogli wykazać się właściwymi przepustkami, został na terytorjum polskiem na prawym brzegu Wisły przez mieszkańców wsi niemieckiej Kanitzen ostrzelany.

Nota polska po wylczeniu 6-ciu zajść granicznych, które miały miejsce w ciągu ubiegłych miesięcy, proponuje niezwłoczne powołanie mieszanej komisji polsko-niemieckiej dla ustalenia faktycznego przebiegu incydentu pod Wielkim Wiosłem oraz spowodowania ukarania winnych zbrojnego napadu na pełniącę służbę strażnika polskiego Bieńka.

Powrót Byrda

z wyprawy do bieguna południowego.

London, 20 czerwca.

Wyprawa admirała Byrda powróciła wczoraj wieczorem do N. Jorku, kończąc temsamem ostatni etap podróży powrotnej z bieguna południowego. Statki zarzuciły kotwicę przed portem nowojorskim i tam spędziły noc.

Dziś rano, na miejsce chwilowego postoju statków ekspedycyjnych przybyły okręty marynarki wojennej oraz cały

szereg statków państwowych i prywatnych z przedstawicielami rządu, władz państwowych i komunalnych, aby towarzyszyć ekspedycji przy wjeździe do portu. Wjeżdżających członków bohaterkiej wyprawy witano salwami armatnimi, poczem oprowadzono ich triumfalnie przez bogato udekorowane ulice miasta.

Polska podpisała konwencję

w sprawie walki ze szmugłem alkoholem do Ameryki

Nowy Jork, 20 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

W dniu wczorajszym ambasador Fili powicz oraz sekretarz stanu Stimson podpisali polsko - amerykańską konwencję w sprawie przeciwdziałania szmuglowi alkoholu do Stanów Zjednoczonych. Konwencja zawiera klauzulę żeglugi morskiej oraz przewiduje, że ewentualne pretensje, wynikające z zastosowania jej warunków, poddawane będą rozpatrzeniu komisji, złożonej z jednego przedstawiciela każdej strony, a w razie niedościa do porozumienia, przez trybunał rozjemczy w Hadze. Konwencja zredagowana jest w języku polskim i angielskim, jednakowo obowiązującej. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Warszawie.

Powstanie w Boliwji trwa.

Część armji rządowej popiera rewolucjonistów.

Buenos Aires, 20 czerwca

(Polska Agencja Telegraficzna)

Oficjalne wiadomości ze źródeł boliwijskich zaprzeczają wiadomości o arestowaniu przywódcy rewolucjonistów Hinójosy. Według doniesień z nad granicy, rewolucjoniści mieli zająć Oruro, Cochabamba, Potósi i Suere. Do zajęcia tych miejscowości miał się przyczynić generał niemiecki Kundt, szef sztabu generalnego wojsk rządowych, część bowiem armji rządowej popiera rewolucjonistów.

Austria otrzymuje pożyczkę w Ameryce.

Wiedeń, 20 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

„Reichspost“ donosi, że Bank Morgana wystosował do rządu austriackiego depeszę, w której prosi o wysłanie przedstawicieli swych do Londynu, celem omówienia technicznych i finansowych szczegółów pożyczki austriackiej. W myśl tego wezwania wyjechali wczoraj do Londynu austriacki minister skarbu Juch i prezydent Banku Narodowego Reich. Wedle doniesień z Londynu pożyczka austriacka ma być emitowana dnia 3 i 4 lipca, a więc bezpośrednio po pożyczce reparacyjnej a przed pożyczką węgierską. Dziennik zwraca uwagę na fakt, że zaproszenie ze strony Banku Morgana nastąpiło natychmiast po parlamentarnem zatwierdzeniu ustawy o rozbrojeniu i przypomnia, że kanclerz Schober wskazywał już kilkakrotnie na związek między pożyczką a ustawą o rozbrojeniu.

1400 urzędników sowieckich zwolniono z komisariatu finansów.

Kowno, 20 czerwca.

Jak donoszą z Moskwy ogromną sensację wywołała dymisja 1400 urzędników komisariatu finansów. Jako powód tej masowej dymisji podają nielegalne stanowisko tych urzędników wobec obecnego reżimu Stalina. Oprócz tego wytoczono powyższym urzędnikom proces o akcję kontrewolucyjną.

Krwawe walki na boisku sportowym 30 osób rannych.

Buenos Aires, 20 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Wczoraj doszło na boisku sportowym w Buenos Aires do poważnych za burzeń, w chwili gdy sędziowie wykluczyli pewną grupę od udziału w produkcjach gimnastycznych. Bójka przybrała tak wielkie rozmiary, że musiano zawezwać policję. Mimo jej interwencji, tłum zdemolował urządzenie. 30 osób, które odniosły rany, umieszczono w szpitalu, 20 aresztowano.

Czytanie „EXPRESS WIECZORNY“

Każda żona powinna wychować sobie męża!

Najbl. premiera LUNY

Słodycz grzechu

Najbl. premiera LUNY

Walczy i kocha dzielny wilk morski

„Kapitan Lash“

Victor Mc Laglen.

W każdym porcie ma kochankę

„Kapitan Lash“

Vi tor Mc Laglen.

CONRAD NAGEL... jako mąż, który zdradził

Najbl. premiera LUNY

Słodycz grzechu

Najbl. premiera LUNY

2 przeboje w jednym programie!

I-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi

„SPLENDID“

Dziś i dni następnych! — Wielkie arcydzieło dźwiękowe pod tyt.

„WARTA NOCNA“

według powieści genialnego piewcy morza CLAUDE FARRERE'A

W rolach głównych

4

potęgi ekranu

BILLIE DOVE
MIKOŁAJ SUSANIN
DONALD REED
PAUL LUKAS

Początek seansów o g. 4, 6, 8 i 10

Aparaty dźwiękowe systemu „Western Electric“

Harrimann za drzwiami...

Czytaliśmy niedawną sensacyjną dykteryjkę — jaka to dramatyczna scena zdarzyć się jakoby miała w jednym z luksusowych hotelów Berlina...

W hotelu tym, do którego miał przyjechać ambasador amerykański w Warszawie, zamieszkał nieco wcześniej przedstawiciel Harrimana p. Irwing Rossi. — Natychmiast po przybyciu ambasadora udał się do niego p. Rossi i — uzbrojony w plany, studia oraz potężny materiał statystyczny — domagał się interwencji u rządu polskiego z powodu od mowy koncesji elektryfikacyjnej firmie „A.W. Harriman Incorporated”.

P. Irwing Rossi miał jakoby także grozić, iż jeśli Polska nie da mu w tej, czy innej postaci rekompensaty za uczy-nione wkłady i wysiłki, to reprezentowany przezeń potężny koncern amerykański nie cofnie się przed użyciem represji gospodarczych wobec Polski.

Ta pogróżka p. Rossi miała rzekomo tak oburzyć ambasadora, iż wyszedł on ostentacyjnie z pokoju i wyprosił przez służbę p. Rossi..

Harriman za drzwiami..

Powyższa dykteryjka, podawana przez sensacyjną prasę berlińską została przez poselstwo amerykańskie w Warszawie zdementowana.

Mimowoli przypomina się jednak tak znane i tak prawdziwe przysłowie włoskie:

„Jeśli to nawet nieprawda, jakżeż to trafnie wymyślono”!

I mimowoli nasuwa się także refleksja, iż Harriman za bramą może się stać istotnie bardzo niebezpieczny — gdyż rozgałęzione stosunki jego finansowe, nici wiodące do najrozmaitszych potężnych koncernów amerykańskich i europejskich opasują niemal całą Europę — a Polska potrzebuje kapitałów obcych!

„Peseta” hiszpańska nie przestaje spadać!

Zaczął się to jeszcze za czasów Primo de Rivery — i zniecierpliwieni tem Hiszpanie obalili dyktaturę. Ale dyktator poszedł sobie, — ba, nawet umarł w krótkim czasie — przyszły rząd konstytucyjny, pól — konstytucyjny, wraca do Hiszpanji emigracja i ubóstwiani „przez lud i studentów” wolnomyśliciel Unamuno — a „peseta” spada...

I jak to to zwykło być w takich wypadkach — dumą narodowa szukać sobie poczyna jakichś zewnętrznych powodów spadku waluty — jakichś wrogich obcych machinacji i niezrozumienia danego kraju przez zagranicę...

Znamy tę piosenkę dobrze: ileż to lat śpiewano nam ją za t. zw. „markowych czasów” — kiedy to wszystkie obce a wrogie siły przeciwko nam się sprzy sięgły — a krajowa Kasa Pożyczkowa wypuszczała wciąż... nowe banknoty!

Hiszpanie twierdzą, że zagranica błędnie się orientuje w wewnętrznych stosunkach ich kraju i dlatego — peseta spada! Trzeba wzmóc i poprawić „propagandę zagraniczną” — to pomoże... pesecie!

A jednak, Hiszpanie mają trochę racji: innej niż myślą — zgola innej i mniej znanej!

Jeszcze za czasów Primo de Rivery wprowadzono w Hiszpanji — monopol naftowy!

Tym monopolem poczuły się do żywego w swych interesach dotknięte dwie wielkie i zwalczające się wzajem potęgi — dwa potężne mocarstwa:

„Standard Oil Company” i „Royal Dutch”..

Interesy stały się jeszcze bardziej zagrożone, gdy monopol hiszpański postanowił zakupywać naftę u Rosjan! „Peseta” od tego czasu — jak mówią niektórzy finansisci europejscy — „pachnie naftą” i wyzbywają się tej nieprzyjemnej waluty!

Oczywiście — że gdyby waluta hiszpańska była na złocie ufundowana — nie mogłoby jej zaszkodzić tę trochę zapachu. Ale dla chwycających się potęg — walka z takimi tytanami jak Standard Oil Royal Dutch — zarazem — jest co najmniej trochę ryzykowna!

Dzięki wrzask naszej prasy endeckiej („Harriman ante portas”) uniemożliwił na dłuższy przeciąg czasu wszelką rzeczową w tej materji dyskusję — i tak się oto złożyło, że nawet negatywna odpowiedź wypadła zapóźno! Harriman twierdzi, że taktyka wobec niego zastosowana nie była „fair play” — że należało nieco wcześniej „tak” lub „nie” powiedzieć — że obszerne studia i przez

długi czas utrzymywane, biuro warszawskie wciągnęły go w wielkie koszta!

Dużo temu winna w pierwszym rzędzie wasza opozycja, która nie uprzytomniła sobie, że Harriman „za bramą” może być znacznie szkodliwszy niż Harriman „ante portas” Warszawy. W Berlinie obraduje w chwili obecnej światowa konferencja energetyczna...

Blizsza treść tych obrad, jak i aktualne problemy energetyczne — zastana na innym miejscu naszego pisma szczegółowiej omówione.

W tej chwili chcielibyśmy tylko zaznaczyć, że jeśli istnieje dziedzina gospodarstwa narodowego, która rozsądziła już ramy „indywidualizmu” i prywatnej przedsiębiorczości, i nadaje się w całej pełni do „planowego” realizowania — to jest nią w pierwszym rzędzie dziedzina elektryfikacji!

Minęły już czasy, kiedy można było w dowolnych punktach, według prywatnego widzenia, stawiać elektrownie okręgowe!

Słusznie zaznacza prof. Sokolnicki, że w naszym ubóstwie elektryfikacyjnym najbardziej przyjemnym i najbardziej cieszącym jest fakt — że dotychczas tak mało zrobiono! Będzie przez to mniej do burzenia!

Na niezapisanej jeszcze karcie polskiej elektryfikacji — na „tabula rasa” naszej gospodarki energetycznej — jakież piękne i harmonijne plany można by zrealizować!

Oto leży ugiem — wielkie zagłębienie węglowe, opodal Podkarpacie tryskające siłami wodnymi — a dalej nieco zagłębienie naftowe: wszystko jakby prosi się do sprzężenia wielką szyną zbiorczą wysokiego napięcia, która, przedłużona na północ, wschód i zachód, mogłaby roznosić twórczą energję mechaniczną po całym kraju!

Plan ten miał w dużej mierze realizować... Harriman! Harrimana n'ema — stoi rozjuszony z bramami Polski — ale projekty jego żyją: projekty, które tą czy inną drogą winny być jaknajszybciej realizowane!

r-n.

Naród, którym rządzą poeci... Mowa p. Daszyńskiego podczas otwarcia zjazdu PEN-klubów.

„Panie, Panowie!
Jako gospodarz tego zjazdu witam Was w kraju, który przez długie lata zmuszony był do oddania rządów moralnych nad narodem największym przedstawicielom swojej literatury.

Po rozbiórach Polski, po upadku legendy Napoleońskiej porwał się przed stu laty naród polski do wielkiej wojny z najeźdźcą. Powstanie r. 1830/31 upadło. Armja i parlament musiały kraj opuścić. Car triumfował. Europą zafundowała reakcja. Ale naród polski nie upadł na duchu. Bo oto powstał w nim wielcy wódzowie — prorocy, bo pod meka ciał odżył „duch — wieczny rewolucjonista”, bo geniusz poetów polskich wydał walkę śmiertelną carom i cesarzom, co Polskę trzymali w niewoli.

Polska literatura romantyczna czerpała swoją potęgę z krwi za wolność przelanej i wiodła naród do nowych walk o wolność. Wielkie Słowo miało tworzyć wielkie czyny.

Kłoby chciał zrozumieć ten okres władztwa geniuszów poezji nad narodem polskim, musiałby cofnąć się chyba do epoki proroków narodu żydowskiego w niewoli.

Ale mesjanizm wielkiej poezji polskiej nie odgradzał narodu polskiego od reszty świata, jak było kiedyś u żydów.

Przeciwnie: Mickiewicz był socjalistą, Słowacki pełen był idei rewolucyjnych Zachodu, a Krasiński w jednym ze swych dzieł ujął nowoczesną walkę socjalną w sposób niezwykle ciekawy i głęboki.

Granice językowe nie pozwoliły literaturze europejskiej zrozumieć głębiej i ocenić to najciekawsze w 19 wieku zjawisko rządu dusz całego narodu przez ludzi słowa i to żyjących na wygnaniu w ciężkich często warunkach materialnych

A jednak głębsze studjum tego wiel-

kiego faktu doprowadziłyby mogło do najciekawszych konkluzji...

Prochy dwóch swoich największych poetów — wodzów złożył naród w Krakowie na Wawelu wśród swoich dawnych królów.

Dzisiaj zmieniły się czasy. Polska weszła w świat narodów niepodległych. Wiek 20, skapany w krwawej rzezi wojny światowej, szuka swoich dróg. Pod męką ciał szarpie się dalej duch — wieczny rewolucjonista...

Wśród świata pracy, zysku, organizacji, udręki mas, przewag finansowych nie słycać głosu geniuszów poezji. Literatura nie wytworzyła słupa ognistego któryby ludzkość w drodze do krainy szczęścia prowadził... To też często chłodno i ciemno w życiu współczesnym.

Nie wolno dziś już być „rozumny” szaleńcem”, jak pisał Mickiewicz, nie widzi my cudu przerabiania „zjadaczów chleba w aniołów”, jak powiedział Słowacki...

Ale literatura nie może przegrać. Pióro pozostanie na zawsze orężem straszliwej miary.

To też składając dzisiaj cześć Wam, rycerzom tego oręza, wiem, że chylę czoło przed największą i najsłabszą mocą ludzka.

★

Z Warszawy donoszą:
W sali sejmowej o godz. 11 w południe nastąpiło uroczyste otwarcie obrad VIII międzynarodowego kongresu PEN-klubów (klubów literackich).

Na zjazd przybyło około 100 osób z pośród wybitnych pisarzy Anglii, Ameryki, Argentyny, Austrii, Belgii, Bułgarii, Czech, Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Lotwy, Norwegii, Niemiec, Rumunii, Szwecji, Węgier, Szkocji, Chin, Kanady i hebrajsko-żydowskich.

Otworzył zjazd prezes centrali najznakomitszy pisarz współczesnej Anglii, JOHN GALSWORTHY.

Zmiany w ustroju Indji chce wprowadzić Anglija.

Londyn, 20 czerwca.
Za kilka dni ma być ogłoszona druga część raportu o Indjach komisji Simona.

Według wiadomości, które przedostały się do prasy, komisja miała się wypowiedzieć za oddzieleniem od Indji prowincji Burma, której warunki znacznie się różnią od stosunków, panujących w innych częściach Indji. Prowincja ta byłaby przekształcona na kolonję koronną na wzór Cejlonu.

Co się tyczy reszty Indji, to t. zw. system djarchiczny ma być zniesiony, a kompetencje ciał ustawodawczych zwiększone. Natomiast w dziedzinie obrony kraju rząd centralny będzie posiadał szereg specjalnych uprawnień i gwarancji, poza tem graniczne prowincje północne będą rządzone oddzielnie. Książęta mają nadal podlegać bezpośrednio koronie, przyczem przewidywana jest federacja wszystkich władców lennych Indji.

Następnie przemówił, jako gospodarz sejmku, marszałek Daszyński.

Po kolei zabierali głos: minister spraw zagranicznych, p. Zaleski, prezydent miasta p. Słomiński, a wreszcie prezes polsk. PEN-klubu — Ferdynand Goetel.

Około godz. 12 po uroczystej inauguracji obrad — odbyło się w restauracji sejmowej śniadanie, na którym nastąpiło zapoznanie się obecnych między sobą oraz z zaproszonymi przedstawicielami prasy.

Od godz. 2 do 5 trwały obrady kongresu, na których wygłoszony był szereg sprawozdań o sytuacji PEN-klubów w poszczególnych krajach.

Wieczór wszyscy uczestnicy spędzili w pięknym teatrze na wyspie w parku Łazienkowskim, jednym z najbardziej uroczych zabytków tego typu w Europie.

Bezpośrednio po przedstawieniu odbył się

raut wydany przez p. premiera Sławka w pałacyku królewskim w Łazienkach.

Dzisiaj trwać będą obrady kongresu od 10 rano do 5 po poł. z przerwą obiadową.

Po południu herbata wydana przez prezydenta miasta, wieczorem — przyjęcie u ministra Zaleskiego.

W niedzielę o godz. 11 zrana oficjalne zamknięcie kongresu, o godz. 8 i pół wiecz. oficjalny bankiet pożegnalny w hotelu europejskim, zakończony rautem, wydanym przez zarząd polskiego PEN-klubu.

W poniedziałek, o godz. 3 po poł. odjazd na zwiedzanie Krakowa i Wawelu, gdzie we wtorek odbędzie się przedstawienie „Odrapany postów greckich”.

We środę — zwiedzanie Zakopanego, Tatr i Pienin. Pożegnanie w Morskiem Oku. Wyjazd delegatów z Polski.

25 łodzi podwodnych

zostanie wydobytych z dna morskiego.

Rzym, 20 czerwca.
Jak podaje prasa, rząd włoski zamierza w najbliższym czasie wydobyć 25 łodzi podwodnych austriackich i niemieckich, które z końcem wojny światowej zostały zatopione koło portu Pola. Według „Messagera” rząd pracuje już od kilku tygodni nad przygotowaniem planu wydobywania tych łodzi przy pomocy osób, które wiedzą o miejscu zatopienia łodzi. Włoscy nurkowie mieli ustalić miejsce zatopionych 24 łodzi, m. in. łodzi o pojemności 3.000 ton, które podobno w znacznej części nie są wcale uszkodzone. W przyszłym tygodniu rozpoczyna się prace nad wyłowieniem pierwszych łodzi.

ONA IDZIE NA WOJNĘ...

niejeden powie, że to

Szalona dziewczyna

jednakże wszystkim dowiedzie

ELEONOR BOARDMAN,

że wspomniane szaleństwo to jej najlepsza kreacja w rewelacyjnym batalistycznym dramacie dźwiękowym, który ukaże się

wkrótce na ekranie Casina.

Pabjanice.

(Telef. od własn. koresp.)

ŚMIERĆ W WODZIE.

Wczoraj pracownik miejscowego młyna, Zygmunt Benat, postanowił po pracy użyć kąpieli. W tym celu udał się on do pobliskiego stawu, obok młyna, przy torze kolejowym obok ulicy kolejnej. W czasie skoku do wody, uderzył on piersią o kołek w wodzie, skutkiem czego stracił przytomność, i utonął w dość płytkiej wodzie. Zwioki topielca wydano rodzinie.

POSTRZELENIE KLUSOWNIKA.

Onegdaj gajowy Kardas, obchodzący lasy krzesławskie pod Łaskiem zauważył w lesie dwóch klusowników, jak zakładali sidła na sarny.

Widząc gajowego, klusownicy rzucili się do ucieczki. Wówczas Kardas strzelił do nich, raniąc jednego z klusowników kulą w lewe udo. Rannym okazał się Józef Szeliszczak, lat 36, zamieszkały we wsi Pszczółki. Gajowego pociążnięto do odpowiedzialności za nieprawne zrobienie użytku z broni.

STRZELANINA NA ZABAWIE.

Onegdaj w czasie zabawy we wsi Ruda pod Łaskiem wynikła bójka, w czasie której Jan Matusiak, mechanik z zawodu, począł strzelać z rewolweru, oddając szereg strzałów. Trzema kulami ranił on interwenjującego komendanta policji w Widawie, starszego przodownika Mikołaja Micułę, trzema zaś kulami ranił w pierś posterunkowego. Na szczęście kula trafiła na zegarek w kieszeni, skutkiem czego przodownik ocalał. Matusiaka aresztowano i przekazano władzom sądowym.

DZWIĘKOWY

Dzisiaj po raz ostatni!

„Pieśń Żywiołów”

Wzruszający do łez dramat z udziałem niezrównanej **Lupe Velez**, rasowego **Gary Cooper** i niezapomnianego **Louis Wolheima**. **Lupe Velez** odśpiewa pełne nastroju czarujące pieśni meksykańskie. **PONADTO** słynną „PIEŚN WIEKÓW” śpiewają treperzy w lasach i wśród dzicych gór skalistych.

II. Sensacja sezonu bieżącego.

Jedna noc w państwie

„QUI-PRO-QUO”

Pierwszy polski film rewjowy oparty na oryginalnych zdjęciach w teatrze warszawskim „Qui-Pro-Quo”. Udział biorą: **HANKA ORDONÓWNA**, Zimińska, Górska, Jarosy, Krukowski, Tom. Dymśa, Lawiński.

Początek o godz. 4.30 po poł.

Ceny miejsc niższe Zł 1-2-3.

Kronika radjowa.

RADJOWY DZIEŃ MORZA.

Wspaniały rozwój Gdyni, która z iście amerykańskim rozmachem w przeciągu zaledwie lat kilku z małej wioski rybackiej urosła do rozmiarów wielkiego miasta portowego — życie i prace naszych młodych wilków morskich, godnych spadkobierców słynnego Jana z Kolna — stały rozrost polskiej marynarki handlowej i wojennej — oto, co będzie przedmiotem „Radjowego dnia morza”, który, jak wiatr słońcy i poszumny, wniesie ożywcze tchnienie do naszych głośników i słuchawek dnia 25 czerwca r. b. o godz. 4 po poł.

W dniu tym wszystkie stacje polskie nadawać będą program specjalny, poświęcony polskiemu morzu. O godz. 4 po poł. usłyszymy kilka krótkich kilkunastominutowych przemówień szeregu wybitnych osobistości, poczem nadany zostanie szum morza, transmitowany bezpośrednio z Gdyni. Poprzedzi on cały szereg arcyciekawych i oryginalnych audycji, częściowo transmitowanych z Gdyni, a częściowo nadawanych ze studjo. W tym celu mikrofony, sprowadzone Polskiego Radja zainstalowane zostaną w Gdyni na brzegu morza, na statku wojennym, w porcie handlowym, na wieży ciśnienia, przy żorawicach, ładujących węgiel, oraz na molo, przy którym zatrzymują się statki handlowe, coraz liczniej przybywające ze wszystkich stron świata.

Jako jedna z pierwszych transmisji z Gdyni zostanie nadana inscenizowana bitwa morską. W wykonaniu tej transmisji — słuchowiska współdziała z Polskim Radjem Polska Marynarka Wojenna, której dowództwo nie szczędzi starań, aby transmisja ta wypadła jak najlepiej i dała słuchaczom pełnię wrażeń.

Pełną nastroju będzie transmisja o puszczeniu bandery na polskim statku wojennym, transmisja apelu wieczornego, oraz transmisja z brzegu morza. Ciekawą plon przyniesie również wędrowka mikrofonu sprawozdawczego po porcie handlowym, gdzie mikrofon zwiedzi kilka obcych statków, wdrze się do biura kapitana portu, oraz asystować będzie przy naładunku i wyładunku statków.

„Radjowy dzień morza” wymaga wiele skomplikowanych prac przygotowawczych, zarówno technicznych, jak reżyserskich i sprawozdawczych. Niejednokrotnie też przedstawiciele Wydziału Technicznego oraz literackiego Polskiego Radja jeździli do Gdyni, przeprowadzając odpowiednie próby i badania. I tym razem okazało się, że dla techników radiowych żadne trudności nie istnieją. Np. w celu połączenia rozrzuconych po całym porcie mikrofonów

sprawozdawczych musiano przeprowadzić około 10 klm. nowych kabli telefonicznych, co bynajmniej do najłatwiejszych zadań nie należało.

Podnieść należy, że Polskemu Radju z wydatną pomocą przy realizacji „Dnia morza” pośpieszyło Dowództwo Marynarki Wojennej, Ministerstwo przemysłu i handlu, oraz Departament marynarki M. S. Wojskowych. Spodziewać też się wolno, że „Radjowy dzień morza” wypadnie jak najlepiej, przynosząc słuchaczom moc wrażeń i stanowiąc piękną i celową propagandę naszych poczynań morskich.

ŚWIĘTO PUŁKU RADJOTELEGRAFICZNEGO W RADJO.

Dnia 29 b. m. przypada doroczne święto pułku radjotelegraficznego, stacjonującego w Warszawie. W przeddzień tego święta Polskie Radio transmitować będzie z koszar pułku uroczysty apel, podczas którego odbędzie się m. in. pokaz montowania polowej stacji nadawczej, która w ciągu 8—10 minut może być przez oddział zmontowana i gotowa do działalności. Przed mikrofonami Polskiego Radja przemarszeruje cały pułk, poczem zabierze głos jego dowódca plk. Karaffa-Kreuterkrafft i jeden z przedstawicieli Polskiego Radja. Dokonany zostanie również szereg doświadczeń z krótkofalową stacją pułkową, która utrzymuje łączność z całym niemal światem, a między in. jest doskonale odbierana również w Ameryce Południowej. Po apelu oficer reż. tegoż pułku, kierownik Wydziału propagandy Polskiego Radja p. Wacław Frenkiel wygłosi feljeton p. t. „Mars i antena”, poświęcony wspomnieniom z życia pułku i jego pracom.

ŁÓDZKA SKRZYŃKA POCZTOWA POLSKIEGO RADJA.

W najbliższą środę 25 b. m. o godz. 20.15 red. Jan Piotrowski wygłosi łódzką Skrzynkę pocztową „Polskiego Radja”, udzielając odpowiedzi i wyjaśnień w najprzeróżniejszych sprawach i zagadnieniach radiowych, poruszonych w listach abonentów łódzkich. Przypominamy przy tej sposobności, iż listy we wszelkich sprawach, dotyczących rozgłośni łódzkiej, skierowywać należy pod adresem „Skrzynki pocztowej PR.”

Lekarz-dentysta

Fanny Horowicz

Cegielniana 25, I p. fr.

przyjmuje Od godz. 9—1

Telefon 108-26.

Tylko Kursy Kierowców Samochodowych Pol. I. M. C. A. za opłatą

zł. 130

są w stanie wyszkolić cię na dobrego szofera — mechanika.

Teorja. Zajęcia praktyczne we własnych warsztatach reparaacyjnych. Nieograniczona ilość jazd.

Informacje i zapisy od 9-ej rano do 8-ej wiecz. Al. Kościuszki 68, tel. 122-90.

Tomaszów-Mazowiecki.

(Telefonem od własnego korespondenta).

Z POSIEDZENIA RADY MIEJSKIEJ.

Onegdajsze posiedzenie rady miejskiej obfitowało w nader ciekawe momenty. Przed przystąpieniem do obrad punkt 2 porządku dziennego, dotyczący zaciągnięcia pożyczki z PZUPU przesunięto na ostatnie miejsce, albowiem liczba obecnych na sali radnych nie była wystarczająca dla powzięcia uchwały. Dodano również do porządku dziennego sprawę zaciągnięcia pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 40.000 zł. przeznaczonych dla drobnego przemysłu.

Po odczytaniu protokołu z poprzedniego posiedzenia przedstawiono radzie miejskiej wniosek o ubezpieczenie członków magistratu i ich rodzin w kasie chorych, celem umożliwienia im korzystania ze świadczeń lekarskich. Wniosek przyjęto wraz z poprawką p. Bornsteina, aby ubezpieczyć jedynie członków magistratu, a nie ich rodziny.

Z kolei r. Radke odczytał sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 1929-30, co wywołało żywsze zainteresowanie. Na opiekuna społecznego wybrano p. Jungermana, zaś na czterech członków do rady kasy komunalnej ławnika Cierpikowskiego oraz radnych Burmana, Zakrzewskiego i Coberle. Powzięto również uchwałę, ażeby sklepy, handlujące słodyczami i wodą sodową otwarte były od g. 10 rano do g. 10-ej wieczorem. Jednocześnie uchwalono następnie zaciągnięcie pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości zł. 40.000 i w PZUPU w sumie 300.000 zł.

Piotrków Trybunałski.

(Telefonem od wł. korespondenta).

KRWAWE NIEPOROZUMIENIE RODZINNE.

W Radomsku przy ul. Rozalji, zamieszkiwała rodzina Lalek, w łonie której panowały stale niesnaski rodzinne. Onegdaj powstała bójka pomiędzy zięciem Lalków, Franciszkiem Czerwińskim, a teściową jego. W obronie matki stanął 18-letni Tadeusz Lalek. Wówczas Czerwiński chwycił stojący na stole szklany wazon, którym uderzył chłopca w głowę. Ranny Tadeusz Lalek padł na ziemię, brocząc krwią. Lalka przewieziono do szpitala, a Czerwińskiego przekazano władzom śledczym.

KŁĘSKA POŻARÓW.

Kłęska pożarów w powiecie piotrkowskim szerzy się w dalszym ciągu. We wsi Morgi Zawadzkie powstał pożar w zagrodzie Stanisława Rejnika. We wsi Kozie Rogi spłonęła zagroda Antoniego Grzedziaka, kilka sztuk nierogacizny i 130 sztuk drobiu. We wsi Butków powstał pożar w zagrodzie Ignacego Wojtasika. Wielki pożar powstał wreszcie we wsi Włoski, gdzie spłonęło kilka zagrod chłopskich. Straty we wszystkich pożarach wynoszą 75.000 zł.

ODROTCZENIE WYPŁAT.

Na wczorajszym posiedzeniu wydziału handlowego piotrkowskiego sądu okręgowego udzielono odroczenia wypłat spółce akcyjnej Ch. Rubin w Tomaszowie fabryce sukna na przeciąg 3 miesięcy t. j. od 20 czerwca do 20 września r. b. Nadzorcą mianowano adw. Stanisława Sylbersteina z Piotrkowa i p. Izydora Goldstauba z Tomaszowa, se-dzią komisarzem p. Lermontowa, se-dziego handlowego z Piotrkowa.

WIELKI POŻAR.

Wczoraj we wsi Skrzynków, powiatu opoczyńskiego wybuchł groźny pożar. Skutkiem nieostrożnego obchodzenia się z ogniem przez Antoninę Czerniakową powstał pożar w jej zagrodzie. Skutkiem wielkiej suszy i silnego wiatru ogień przeniósł się wkrótce na okoliczne domy, przyczem pastwą płomieni padło 45 zagrod chłopskich. W akcji ratunkowej brała udział straż z Opoczna i okoliczni wieśniacy. Po 20-godzinnej akcji ogień wreszcie zlokalizowano.

Skutkiem pożaru 100 rodzin znalazło się bez dachu nad głową. Straty wynoszą przeszło pół miliona złotych.

KRONIKA

CZERWIEC

21

SOBOTA

Dzisiaj: Alojzego
Jutro: Paulina

Wschód słońca 3.15
Zachód słońca 19.59
Wschód księżycy 00.44
Zachód księżycy 14.22
Długość dnia 19.44
Przybyło dnia 9.50

Pobór rocznika 1909.

Kto ma się stawić 21 i 23 b. m.

Dzisiaj w kolejnym dniu poboru stawić się mają:

Na komisję poborową nr. 1. przy ul. Zakątnej 82 — poborowi rocznika 1909, zamieszkali na terenie XI komisariatu policji, o nazwiskach na literę A, B, C, D, E, F, H.

Na komisję poborową nr. 2. przy ul. Ogrodowej 34 — poborowi rocznika 1909, zamieszkali na terenie XIV komisariatu policji, o nazwiskach na literę I, J, M.

Na komisję poborową nr. 3. przy Al. Kościuszki 21 — poborowi roczników od 1883 do 1906 włącznie, o nazwiskach na literę od A do Z, którzy jeszcze nie mają uregulowanego stosunku do służby wojskowej.

W niedzielę komisje poborowe nie urzędują. W poniedziałek stawić się mają:

Na komisję poborową nr. 1. przy ul. Zakątnej 82 — poborowi rocznika 1909, zamieszkali na terenie XI komisariatu policji, o nazwiskach na literę G, I, J, M, N.

Na komisję poborową nr. 2. przy ul. Ogrodowej 34 — poborowi rocznika 1909, zamieszkali na terenie XIV komisariatu policji, o nazwiskach na literę N, O, P, T.

Na komisję poborową nr. 3. przy Al. Kościuszki 21 — poborowi rocznika 1907, o nazwiskach na literę od A do Z, którzy nie mają jeszcze uregulowanego stosunku do służby wojskowej. (r).

80.000 ludzi szczepionych będzie w Łodzi na tyfus brzuszny

W roku bieżącym władze zdrowia przygotowują na szeroką skalę zakrojoną akcję zapobiegającą tyfusowi brzuszemu, szerzącemu się zazwyczaj w miesiącach letnich. Departament służby zdrowia ministerstwa spraw wewnętrznych przygotował już szczegółowy plan działania, państwowy zaś instytut higieny — wielkie zapasy szczepionki doustnej.

Szczególna uwaga zwrócona będzie na Łódź. Departament służby zdrowia po raz pierwszy z władzami sanitarnymi Łodzi, ażeby dokonać masowych szczepień. Liczba szczepień dokonanych przekroczy 80.000.

Dzisiaj i dni następujących.

Triumfalne dzieło słynnego reżysera Aleksandra Korda

„Szałańska Miłość”

Dramatyczne przeżycia pięknej kobiety, która przesładowała piętno przeszłości, zmasanej przez wilką miłość. W roli głównej znakomita piękność węgierska, urodzieliśka ekranu

Marja Korda

Film ten pozwala Marji Korda wykazać cały swój wdzięk w przepięknych toaletach, stylizowanych specjalnie dla niej przez znanego malarza REXA. Świetnie skonstruowany scenariusz wiąże znakomicie motyw namietności, jaką otaczają piękną kobietę dwaj mężczyźni: mąż i dawny kochanek. W powodzi intryg, które rzucają ją z piedestału szanownej kobiety na bruk, Marja Korda porwuje i zachwyca.

Wielki podwójny program, zawierający 2 arcydzieła filmowe.

Niezrównana pełna czaru i temperamentu ulubienica publiczności

Colleen Moore

w przepięknym romantycznym filmie miłosnym

„Twoje czarne oczy”

Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej pod dyrykcją Leona Kantora.

Ceny miejsce najniższe od 1 zł. do 2 zł., na pierwszy seans wszystkie miejsca po 1 zł., w niedzielę i soboty od 12—3-ej po poł. po 50 gr. i 1 zł.

Łódź dla emigracji polskiej. Odczyty, akademje i zbiórki na cele opieki nad emigrantami

Akcja „Tygodnia Emigranta Polaka”, która trwała w czasie od 9 do 15 czerwca r. b., spotkała się z żywym oddźwiękiem wśród społeczeństwa łódzkiego. Wraz z ludnością całego kraju Łódź zamianowała, że nie jest jej obojętny los siedmiu milionów Polaków, przebywających poza granicami ojczyzny. „Tydzień Emigranta Polaka” miał zadokumentować, że Polacy w kraju i na obczyźnie to jedna wielka i zwarta całość, że stary kraj przejęty jest głęboką troską o losy wychodźstwa i że społeczeństwo polskie pragnie nieść pomoc swym braciom, którzy w znoju i trudzie tworzą nowe życie w obcych i odległych krajach. Akcja Tygodnia spełniła swe zadanie, gdyż ujawniła żywe zainteresowanie społeczeństwa losami rozproszonych

po świecie Polaków i pobudziła je do ofiar na rzecz opieki nad emigracją. Organizacją Tygodnia na terenie województwa łódzkiego zajmował się Komitet Regionalny, którego przewodnictwo honorowe spoczywało w ręku p. wojewody Wł. Jaszczolta. Na czele Komitetu Wykonawczego stali pp. kurator Jerzy Gadomski, jego przewodniczący, i plk. dr. Stanisław Wieckowski, jako wiceprzewodniczący. Obowiązki sekretarza generalnego pełnił p. naczelnik Edward Rosset.

Przebieg „Tygodnia Emigranta Polaka” na terenie Łodzi był następujący:

W dniu 9 czerwca, t.j. w pierwszym dniu Tygodnia odbyło się w katedrze uroczyste nabożeństwo za dusze emigrantów, poległych w walkach o niepodległość. Kazanie okolicznościowe wygłosił

ks. Świetliński. Tegoż dnia odbył się przy licznych udziale publiczności odczyt o emigracji, wygłoszony w sali Miejskiego Kinematografu Oświetlowego przez d-ra E. Samborskiego. W nocy w naczelnym popołudniowym odbyła się rzecz Tygodnia wielka zabawa ludowa w Julianowie.

W ciągu następujących dni odbywały się w szkołach prelekcje o emigracji oraz odczyty, wygłoszone przez pp. d-ra Leska Kirkięna, d-ra E. Samborskiego i dypl. Henryka Ostrowskiego. Jednocześnie rozdawano druki propagandowe, szerzące zrozumienie dla zadań Tygodnia. W odczytach zwracano uwagę na niebezpieczeństwo, jakie grozi emigrantom z strony niesumiennej pośredników agentów, którzy żerują na nieświadomości ludzi, zmuszonych przez złe warunki życiowe do opuszczenia kraju rodzinnego.

W dniu 12 czerwca odbyło się na rzecz Tygodnia przedstawienie w Teatrze Letnim, a w dniu 15 czerwca, t.j. ostatnim dniu Tygodnia, odbyła się w sali Rady Miejskiej uroczysta Akademia Emigracyjna, która zgromadziła przed stawiciele szerokiego sfer społeczeństwa łódzkiego. W zastępstwie p. wojewody Jaszczolta obecny był na akademii p. dr. Stanisław Skalski. Akademię zaszczylił swoją obecnością J. E. biskup W. Tymieniecki. Po zagajeniu akademii przez plk. d-ra St. Wieckowskiego, wygłosił odczyt p. naczelnik Leon Chwałbiński p. t. „Historja i kierunki emigracji polskiej”. Akademię urozmaiciły produkcje artystyczne, wykonane przez chór T-wa Śpiewaczego im. Moniuszki pod batutą dyr. J. Wołoszynieckiego, recytacje art. dram. Ireny Horeckiej oraz koncert fortepianowy p. Mieczysława Gomółki.

Jedną z imprez, zorganizowanych przez komitet regionalny, a która doznała życzliwego poparcia ze strony społeczeństwa łódzkiego był „Raut bez Rautu”. Organizacją imprez zajmowała się specjalna sekcja pod przewodnictwem p. d-rowej Marji Wieckowskiej.

Akcja finansowa, mająca na celu zasilenie funduszy na rzecz opieki nad emigracją, powierzona została sekcji finansowej, której przewodniczy p. dyr. Władysław Gordowski. Prace tej sekcji nie zostały jeszcze zakończone.

Równocześnie z akcją na terenie Łodzi odbywała się akcja „Tygodnia Emigranta Polaka”, której organizacją z ramienia Komitetu Regionalnego zajmował się p. naczelnik Józef Zalewski. Podobnie jak w Łodzi, akcja na prowincji była nader żywa i owocna.

„Tydzień Emigranta Polaka” przyczyni się do wzmocnienia organizacji społecznych, czuwających nad losami wychodźstwa polskiego zapewni pomoc i opiekę tym, którzy skazani są na zmaganie się z przeciwnościami w obcym, a częstokroć niezyczliwym środowisku, i da widomy dowód troski społeczeństwa o losy emigranta, gdyż z funduszy, zebranych w czasie Tygodnia stanie w stolicy „Dom Wychodźstwa Polskiego”.

Województwo łódzkie i miasto nasze przyłożyły cegiełkę do tej szczytnej akcji, która posiada doniosłe państwowe i społeczne znaczenie.

Z cyklu afer poborowych.

Sensacyjny proces w Łodzi. Na ławie oskarżonych zasiądą synowie wybitnych obywateli łódzkich.

W poniedziałek 23 b. m. rozpocznie się w sądzie okręgowym wielki proces o nadużycia poborowe, które znalazły już swój wyraz w kilku sprawach w woj. skowym sądzie okręgowym. Dotychczas odbyły się sprawy mjr. Wołoszynieckiego, kpt. Lipińskiego, por. Labegis, sierż. Świstacza i kpr. Dydaka.

W poniedziałek zasiądą na ławie oskarżonych jako świadkowie, a więc: Serrejski, Daube, Steigert i Elsner oraz ich synowie, a następnie „macherzy” poborowi — osławiona Bęczkowska — główna sprężyna wszystkich machinacji poborowych, narzeczoną mjr. - lek. Wołoszynieckiego, Marja Konczakowska, Miłsztajn, Lenga oraz inni.

Jako świadkowie w tej sensacyjnej sprawie występować będą m. in. lekarze

wojskowi, mjr. Wołoszyniecki, kpt. Lipiński i por. Labega.

Proces ten potrwa prawdopodobnie tydzień i odbędzie się w nowym, niedawno poświęconym gmachu sądu okręgowego w Łodzi.

Obronę, oprócz szeregu adwokatów łódzkich z mec. Piotrem Konem i mec. Kobylińskim na czele, wnoszą adwokaci warszawscy: Kazimierz Sterling, St. Szurlej i Mieczysław Lewy.

Sprawa ta zainteresowała najszerze sfery społeczeństwa łódzkiego ze względu na jej tło, a przedewszystkiem na osoby oskarżonych, z których wielu należy do najlepszych sfer towarzyskich naszego miasta.

Jak się dowiadujemy, na sensacyjną tę rozprawę będą wydawane specjalne karty wstępu, jednakże publiczność będzie wpuszczana w ograniczonej ilości.

List do ambasadora W.-Brytanji wysłała łódzka organizacja sjonistyczna.

W związku z pochodem protestacyjnym, który się odbył w ubiegły poniedziałek w naszym mieście przeciwko wstrzymaniu imigracji do Palestyny, tuższą organizacja sjonistyczna przesłała na ręce ambasadora angielskiego w Warszawie list o następującej treści:

„Panie Ambasadorze.

Dnia 16 b. m. odbył się w Łodzi pochod protestacyjny przeciwko wstrzymaniu imigracji Żydów do Palestyny.

W pochodzie brali udział przedstawiciele gminy żydowskiej, przedstawiciele wszystkich grupowań i organizacji społecznych i gospodarczych, stowarzyszeń, związków sportowych jak również przedstawiciele młodzieży szkolnej, ogółem około 40.000 ludzi.

W pochodzie noszono transparenty z napisami żądającymi od rządu angielskiego ścisłego i sumiennego wykonania przyjętych na siebie zobowiązań i stwo-

wienia żydowskiej siedziby narodowej w Palestynie.

Naród żydowski w Polsce, jak Żydzi całego świata, pod wrażeniem deklaracji szlachetnego lorda Balfoura, wykazywali przez długie lata i przy każdej sposobności swoją żywą sympatię dla narodu angielskiego.

Jestem zmuszony stwierdzić, że pod wpływem ostatnich posunięć rządu angielskiego przeciwko imigracji żydowskiej do Palestyny zaszła w masach żydowskich niekorzystna zmiana w nastroju wobec Wielkiej Brytanji.

Donosząc Panu o powyższym, mam zaszczyt prosić Go o podanie do wiadomości rządu angielskiego treści niniejszego listu.

Proszę przyjąć wyrazy wysokiego szacunku.

(—) Dr. J. Rosenblatt
poseł na sejm, przewodniczący organizacji sjonistycznej w Łodzi.

Przecudna operetka

Oskara STRAUSSA

Czar melodji i romansów cygańskich!
Imponujący przepych wystawy!
Rewelacja ruchu, dźwięku i harmonji.

„Wesele w Hollywood”

TEATR

MUZYKA / SZTUKA

TEATR KAMERALNY.

Świetny zespół rosyjski z Rygi, który nieważno zakończył występy w Teatrze Miejskim został b. gorąco przyjęty przez publiczność. W końcu tego miesiąca wznowi swoje występy w Teatrze Kameralnym. Afisz zapowiada „Ślub cywilny” Katalęwa szlagier biego sezonu i „Skrzypce jesienne”, sztukę w 3 aktach, która jest popisem przedstawienia tego doskonałego teatru.

LETNI TEATR MIEJSKI

Dziś, jutro i pojutrze sztuka Gordina „Zykowski Król Lir” — w reżyserji i inscenizacji A. Jarka.

TEATR POPULARNY.

Dziś sobota i dni następne kapitalna rewja. My możemy też!
Ceny miejsc od 50 gr. do 2 zł. do nabycia w kasie teatru.

K SYMFONJA BEETHOVENA W OGRODZIE „TIVOLI”.

W niedzielę dnia 22 b. m. o godz. 5.00 p. w ogrodzie Tivoli. Przejazd 8. nadany będzie po raz pierwszy w Łodzi koncert symfoniczny nowoczesnej muzyki mechanicznej. Odtworzone zostanie mianowicie cała IX symfonia Beetho na w wykonaniu światowej sławy orkiestry harmonicznej Opery Państwowej w Berlinie pod dyktando Oskara Frieda z udziałem wybitnych solistów i chóru.

Rozwój nowoczesnej muzyki mechanicznej zajął coraz szersze kregi, a jej zwolennicy rekrutują się w coraz większej mierze z pośród ludzi prawdziwie muzycznych, zachwycających się tą najidealniejszą orkiestrą, która rozporządza najlepszymi zespołami muzycznymi świata, a jest w reprodukowaniu tych zespołów niedościgniona i niezrównana.

Dla żądnych kulturalnej rozrywki a znanych ze swej wykonalności łodzian koncert ten na wolnym powietrzu będzie prawdziwą atrakcją.

Z WYSTAWY STYKÓW.

Jak zgóry można było przewidzieć, wystawa Styków stała się prawdziwym ewenementem dla społeczeństwa łódzkiego, czego dowodem frekwencja przy bierająca z dnia na dzień na sile. Rekoradowa ilość zwiedzających tę ciekawą wystawę świadczy najwymowniej, że Łódź umiała ocenić arcydzieła mistrzów tej miary co: Jan, Adam i Tadeusz Stykowie.

Dyrekcja pragnąc uprzystępnić najszerszemu sferom młodzieży szkolnej poznanie historycznych płócien Jana Styki jak: „Fragment panoramy Raclawickiej”, „Bem w Siedmiogrodzie” i t. p. zniżyła ceny do 50 i 30 gr. dla wycieczek szkolnych.

OD RANA DO PÓŻNEJ NOCY.

Towarzystwo Przyjaciół Związku Strzeleckiego okręgu Łódź, urządza w niedzielę dnia 22 b. m. wielką zabawę w parku Julianowskim. — Trzy orkiestry będą przygotowywać cały dzień. Pokazy strzeleckie, kosze szczęścia, loteria fantowa. Rozrywka, śmiech, wesele, bufet po tanich cenach. Początek o 8 rano.

DO KONAŁY
TRODEK DO
FARBOWANIA
WYROBÓW
KORZIANYCH

BARWNIKI DO SKÓR
WILBRA
WSZĘDZIE DO NABYCIA

Przedwiośnie.

Anioł ulicy.

Gigantyczny film, jubileuszowe arcydzieło Foxa „Anioł Ulicy” z najgenialniejszą i najpopularniejszą parą kochanków Janet Gaynor i Charles Farrell zaliczyć należy do złotej serii obrazów, wyświetlanych w obecnym sezonie w „Przedwiośniu”.

Ujrzyliśmy arcydzieło w pełnym tego słowa znaczeniu. Wzrastająca coraz bardziej sława największej artystki naszych czasów Janet Gaynor znalazła w obrazie „Anioł ulicy” pełny wyraz geniuszu.

Wielka artystka pokazała nam niedoścignioną grę, pełną najwyższego napięcia, doprowadzoną do szczytu artyzmu.

Akcja filmu otrzymała wspaniałą oprawę. Pod względem technicznym i dekoracyjnym, jest to jeden z najbogatszych filmów obecnego sezonu. Takiej ślicznej gry już dawno nie widzieliśmy. „Anioł ulicy” kroczy na czołowym miejscu w galerji najpiękniejszych obrazów Foxa.

Nic dziwnego zresztą — daleko tyle emocji, tyle prawdziwego wzruszenia, że widz, opuszczając teatr jak oczarowany.

W niedzielę dnia 22-go czerwca r. b. jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszego ukochanego Ojca, Dziadka i Pradziadka

B. P.

Szaji Bestermana

odbędzie się o godz. 12-iej w południe, na cmentarzu żydowskim, odsłonięcie pomnika i nabożeństwo żałobne, na które zaprasza krewnych i życzliwych

Rodzina.

W niedzielę dnia 22 czerwca r. b. w 8-ą bolesną rocznicę śmierci

B. P.

Henryka Hirszberga

fundatora Domu Sierot

odbędzie się w synagodze Domu Sierot, Północna 38 o godz. 11.30 rano nabożeństwo żałobne na które wszystkich, komu pamięć zmarłego jest droga zaprasza

Zarząd Łódzk. Żyd. Tow.
Opieki nad Sierotami.

Śmiertelny cios w piersi.

Zygmunt Hubert skazany na 2 mies. więzienia

W dniu 13 kwietnia b. r. władze policyjne zostały zaalarmowane wieścią, że w domu przy ul. Abramowskiego Nr. 36 została dokonana zbrodnia.

W kamienicy tej od 11 lat mieszkali 36-letnia Ludwika Torbek i 42-letni Zygmunt Hubert, przybyli z Leningu. Twierdzili oni, że w Rosji wzięli ślub bolszewicki,

lecz nie mieli odpowiednich dokumentów, to też nie otrzymali złączenia.

Przez pierwszy okres ich pobytu w Łodzi, gdzie urodził im się syn, powodził im się bardzo dobrze, przywieźli bowiem z Rosji większą gotówkę i zupełnie nie liczyli się z wydatkami. Pieńiądze szybko jednak stopniały i Hubert nie chcąc zupełnie pozostać bez grosza, oświadczył swej towarzyszce, że muszą się zabrać do pracy.

Niewiasta nie miała nic przeciwko temu i wkrótce została robotnicą w fabryce Plihala, Hubert zaś znalazł zatrudnienie jako ślusarz.

Od czasu jednak, gdy zaczęli pracować pożyście ich znacznie się pogorszyło. Hubert zaczął pić i gdy wracał do domu pijany, bez żadnego powodu rzucał się na Ludwikę, sercowo i piersiowo chorą i

grzmocił ją bez litości.

Daremnie biedna kobieta starała się ustępować mu na każdym kroku, by uniknąć awantur. Hubert stawał się coraz bardziej gwałtowny i sąsiedzi musieli nieraz interwenjować z powodu jego pijackich wybryków.

Krytycznej nocy około godz. 12-iej sąsiadka ich p. Emilja Lange słyszała, jak wracali oni do domu i kłócili się z sobą na schodach. Po upływie godziny z korytarza zaczęły rozlegać się jęki.

Pani Lange, tknięta złem przeczuciem, wyszła na schody i ujrzała wówczas Ludwikę Torbek, leżącą na korytarzu i dającą słabe oznaki życia. Gdy p. Lange wszczęła alarm, z mieszkania wybiegł Hubert, który wziął Ludwikę na ręce, zaniósł do swego mieszkania i położył na łóżku. W kilka minut później

Ludwika zakończyła życie.

Zgon stwierdziło zezwazane pogotowie, przyczem lekarz nie mógł stwierdzić dokładnie przyczyny śmierci.

Hubert, w czasie gdy w mieszkaniu

DO PP. OFICERÓW REZERWY.

Wobec bezczynności Zarządu związku oficerów rezerwy województwa łódzkiego i nie zwolowania mimo pisemnego żądania przewidzianej statutem ilości członków (28 podpisanych) nadzwyczajnego walnego zebrania — proszę w imieniu grona podpisanych wszystkich oficerów rezerwy, którym dobro Związku nie jest obojętne o przybycie w sobotę dnia 28 b. m. o godz. 8-iej wieczorem na zebranie informacyjno - dyskusyjne do lokalu firmy „Granit”, ul. Kilińskiego 80. Józef Marcinowski

jego zgromadziło się kilku lokatorów, oświadczył im:

— Moja żona umarła, a teraz powie-
dzę, że ja ją zabiłem.

Policja, która zajęła się tajemniczym zgonem Ludwika Torbek w wyniku przeprowadzonego dochodzenia aresztowała Zygmunta Huberta.

W dniu wczorajszym 42-letni Zygmunt Hubert zasiadł na ławie oskarżonych sądu okręgowego, któremu przewodniczył sędzia Kozłowski w asystencji s. o. Wileckiego i s. o. Maurera. Oskarżał prokurator Suski.

Oskarżony Hubert nie przyznał się do zarzucanego mu przez akt oskarżenia czynu, i zeznał, że krytycznej dnia wrócił wraz z Ludwiką Torbek około godz. 12-iej w nocy i był zupełnie pijany, gdyż przepił całą swoją tygodniówkę.

W czasie udawania się na spoczynek między Hubertem a Torbekową do szło do ostrej wymiany zdań, w czasie której oskarżony uderzył kilkakrotnie Torbekową kufakiem w klatkę piersiową. Pobita kobieta wybiegła do sieni i padła zemdlona.

Przewód sądowy wykazał, że oskarżony nie miał zamiaru zabicia Torbekowej, jedynie zadał jej ciężkie obrażenia ciała, wskutek których Torbekowa, będąc piersiowo chorą, zmarła.

Po wysłuchaniu przemówień prokuratora i obrońców, sąd wydał wyrok, mocą którego, biorąc pod uwagę okoliczności łagodzące, skazał Zygmunta Huberta na dwa miesiące więzienia.

(As.).

RADJOPROGRAM

SOBOTA, dnia 21 czerwca 1930 r.

11.58 — 12.05 Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05 — 13.15 Muzyka z płyt gramofonowych. Gramofon i płyty z firmy A. Kllngbell. Łódź, ul. Piotrkowska 160 1) Melodie hebrajskie w wykonaniu kapłana Józefa Rozenblatta: Y'hi Rotzou Kovakuras L'keil Orech Din Oshamnu Mikol Om. Rachel Movakeh Al Boneho. 2) Beethoven: Uwertura „Fideljo”. 3) 2 nokturny Szopena. 4) Romans To stiego 5) Wiazanka melodji Komzaka Muzyka taneczna. 16.15 — 16.20 Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 16.20—16.55 Muzyka z płyt gramofonowych (transmisja z Warszawy) 16.55 — 17.20 Szkrzynka pocztowa — korespondencję bieżącą omówi dr. Marjan Stepowski 17.20 — 18.20 Transmisja z Krakowa. Program dla dzieci. a) 17.30 — 17.50 słuchowisko b) 17.50 — 18.20 koncert. 18.20 — 18.50 Pół godziny Pen - Klubów w studio Polskiego Radja. Program analogiczny do dnia poprzedniego. Transmisja z Warszawy. 18.50 — 19.25 Rozmaitości i komunikat gospodarzy Izby Przemysłowo Handlowej w Łodzi. 19.25 — 19.40 Odczytanie programu na tydzień następny 19.40 — 19.58 Płyty gramofonowe. 19.58 — 20.00 Sygnał czasu z Warszawy 20.00 — 20.15 p. Maria Zeromska wygłosi feljeton „Niedziela na wsł kaliskiej”. Transmisja z Warszawy. 20.15 — 22.00 Koncert popularny z Doliny Szwajcarskiej. Orkiestra Filharmonji Warszawskiej pod dyr. St. Nawrota: 1) Komzak: Marsz „Wiedeńska krew” 2) Czajkowski: Walc z baletu Śpiąca królewna. 3) Mossini: Uwertura do op. „Wilhelm Tell. 4) Puccini: Fantazja na tematy z op. Cyganeria. 5) Solista 6) K. Grieg: Suita Peer Gynt I. 7) Ch. Gounod: Muzyka baletowa z op. „Faust” 8) J. Brahms: Taniec węgierski D-dur. 22.00 — 22.15 Z. Marynowski: Po moc w wesołych nieszczęściach (obserwacje automobilisty). 22.15 — 24.00 Komunikaty: meteorologiczny, policyjny, sportowy, PAT i inne, oraz muzyka taneczna (transmisja z Warszawy).

Popis szkoły

przymusowego nauczania
rocznika 1908.

W świetlicy 4 pułku artylerji ciężkiej odbył się popis szkoły przymusowego nauczania rocznika 1908. Popis odbył się w obecności komendanta garnizonu, generała Olszyny - Wilczyńskiego, dowódcy 4 p. a. c., pułk. Bogusławskiego, przedstawiciela 4 grupy artylerji mjr. Zborowskiego, oraz licznych zastępów zaproszonych gości.

Na samym wstępie płk. Bogusławski, po przywitaniu gości, podziękował nauczycielstwu za pracę oświatową w pułku, oraz przewodniczącej Polskiego Białego Krzyża za umożliwienie prowadzenia akcji oświatowej przy pomocy sił fachowych.

Następnie oficer oświatowy pułku, por. Trenkler, wygłosił sprawozdanie z działalności kulturalno - oświatowej na terenie 4 p. a. c. i w krótkim a treściwym przemówieniu zobrazował działalność referatu oświatowego pułku.

Na zakończenie odbyło się rozdanie świadectw i bardzo wartościowych nagród ufundowanych przez Polski Biały Krzyż.

Cała uroczystość miała charakter nie zwykłe podniosły i wywarła na obecnych jaknajlepsze wrażenie. (B).

Dr. Henryk Freundlich

ordynuje cały rok
KRYNICA willa „MARJA”.

CASINO

Dziś i dni następnych!

Szaferstwo młodości i miłości.
Arcydzieło genialnego reżysera A. FEYDERA p. t.

Miraże Szczęścia

(Złotowłosy Anioł)

Wzruszający dramat ilustrujący dzieje młodego utracjusza.

W rolach głównych:

ulubieniec publiczności

Michał Czechow

piękna

Karina Bell

ulubieniec kobiet

Gaston Modot

oraz 6-cio letnia

Bianka Loret

Dodatek dźwiękowy i aktualny polski.

Początek seansów o godzinie 3, 4.30, 6, 8 i 10.

Widownia wentylowana sposobem nowoczesnym.

Piosenki
w języku
niemieckim.

Wiec protestacyjny przeciw magistratowi.

Na wszystkich odcinkach przerwano pracę i demonstrowano przeciwko obecnym władzom miejskim.

W poniedziałek odbędzie się pochód robotników z kilofami, młotami i łopatami

Donosiliśmy już o rezolucjach i uchwałach wszystkich robotników sezonowych, którzy zaprotestowali przeciwko zamierzeniom magistratu, dotyczącym zredukowania dni pracy na robotach sezonowych.

Mimo tych protestów i mimo rezolucyj, uchwalonych jednogłośnie, magistrat postanowił

uchwałę swoją wprowadzić w życie i w dniu wczorajszym wystosował do wszystkich związków zawodowych, jednoczących robotników sezonowych, następujące pismo:

„Komunikujemy, że magistrat uchwałą nr. 530 z dnia 7 czerwca 1930 roku w celu zatrudnienia większej ilości robotników sezonowych przez wydział budownictwa oraz wydział plantacji miejskich robót publicznych, bez jednoczesnego powiększenia kredytów przewidzianych na ten cel w budżecie zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1930/31, postanowił wprowadzić z dniem 30 czerwca 1930 roku 5-dniowy tydzień pracy dla robotników sezonowych z tem że wolnym dniem od pracy będzie zawsze sobota.”

W związku z powyższym związek pracowników i robotników sezonowych

„Praca” natychmiast po otrzymaniu pisma magistratu wystosował na ręce zarządu miasta

protest,

w którym domaga się cofnięcia krzywdzącej uchwały i niewprowadzania 5-dniowego tygodnia pracy. W dalszym ciągu związek oświadcza, że uchwała wyraźnie skierowana jest przeciwko robotnikom, albowiem oszczędności, jakie magistrat zamierza zrobić, po wprowadzeniu w życie tej uchwały, przekraczają istotne potrzeby. Jako przykład związek przytacza następujące zestawienie:

Dotychczas magistrat zatrudnia na robotach plantacyjnych 840 robotników. Po wprowadzeniu 5-dniowego tygodnia pracy, zaoszczędzi się więc na tej liczbie robotników 840 dniówek, t. zn. całkowitą sumę, jaką należałoby wypłacić robotnikom, gdyby pracowali również w soboty. Według projektu magistratu na robotach plantacyjnych, po wprowadzeniu tej reformy, zatrudnionych zostanie jeszcze 130 robotników. Robotnicy ci pracować będą po 5 dni w tygodniu — zarabiać więc będą 650 dniówek. Z tego zestawienia wynika, że co tydzień magistrat zaoszczędzi 190 dniówek, ponieważ zaś dniówka wynosi zł. 7.75 —

co tydzień magistrat na nędzy robotniczej zarobi zł. 1472.50.

W konkluzji, związek, zaznaczając, iż miasto otrzymuje od rządu na roboty sezonowe zł. 300.000 miesięcznie, a tem samem tylko nieznaczną sumę powinien dokładać z własnych funduszy, domaga się natychmiastowego anulowania uchwały, oraz przyjęcia wszystkich robotników, którzy w roku ubiegłym pracowali na robotach sezonowych.

Na protest powyższy magistrat nie udzielił żadnej odpowiedzi,

W dniu wczorajszym tedy, w związku z ostatnią uchwałą, powziętą przez robotników sezonowych, na wszystkich odcinkach pracy oddziałów komunikacyjnych, kanalizacyjnych i plantacyjnych, przeprowadzono

jednogodzinny strejk protestacyjny.

Punktualnie o godzinie 12 w południe porzucono wszędzie pracę. Równocześnie przedstawiciele związków zorganizowali cały szereg lotnych wieców, nawołując robotników do przeprowadzenia konsekwentnej akcji w obronie swych egzystencji.

Strejk protestacyjny miał przebieg zupełnie spokojny. W końcu wszyscy

strejkujący robotnicy podążyli na Polesie Konstantynowskie, gdzie odbyli wspólny wiec. Na wiecu przemawiali kierownicy związków zawodowych pp. Kuchciak, Modrzejewski oraz przedstawiciele robotników, którzy wskazywali na bezprzykładną politykę magistratu, godzącą w interesy mas pracujących.

W konkluzji postanowiono podjąć pracę, lecz w poniedziałek dn. 23 b. m. o godzinie 10 rano

zorganizować wielki pochód demonstracyjny

robotników sezonowych pod magistrat. Robotnicy ci celem jaknajwyższego zademonstrowania swego protestu, zorganizują pochód z narzędziami pracy, jak szpadlami, kilofami i młotami w rękach.

Pochód ruszy przez miasto ku magistratowi i zatrzyma się na Placu Wolności, poczem wybrani udadzą się na konferencję do prezydium zarządu miasta. By się nie spotkać z odmową, delegaci już w dniu wczorajszym skomunikowali się z prezydium magistratu, komunikując, iż przybędą na konferencję, i uzyskali zgodę.

Pochód poniedziałkowy ma więc być wielkim protestem robotniczej Łodzi przeciwko magistratowi. (k.)

Polacy-weterani z Ameryki Można przejść pieszo Wisłę!..

przybyli wczoraj z wycieczką do Warszawy.

Fatalne skutki obecnej posuchy.

Z Warszawy donoszą:
Wczoraj o godz. 7.05 pociągiem z Gdyni przybyła wycieczka weteranów armji polskiej w Ameryce w liczbie 56 osób, pod kierownictwem prezesa Rzeskiego. Na powitanie rodaków z Ameryki przybyli: wiceminister pracy i opieki społecznej gen. Hubicki, wicewojewoda m. Warszawy p. Olpiński, komendant miasta płk. Wieniawa - Długoszewski, delegacja strzelców, oraz przedstawiciele prasy.

Na dworcu ustawił się pluton federacji związku Obrońców Ojczyzny ze sztandarem, kompanja Legji Akademickiej ze sztandarem i orkiestra 30 p. p., która odegrała hymn amerykański.

Po przejściu do salonu recepcyjnego dworca przemówił w gorących słowach pos. Ciepłak, witając przybyłych rodaków w imieniu komitetu przyjęcia nie jako gości, lecz jako tych, którzy mają równe prawa do Polski, o której wolność i niepodległość wspólnie walczyli. Odpowiedział przewodniczący wycieczki prezes Rzeski, wyrażając radość z przybycia do ojczyzny, oraz wznosząc okrzyk na cześć Polski. Po krótkim cercle i wspólnej fotografii, rodacy z Ameryki udali się do swoich kwater.

Z Warszawy donoszą:
Poziom Wisły obniżył się do tego stopnia, iż wczoraj przerwano komunikację pasażerską z całą górą rzeki.

Puławy i Sandomierz są odcięte od Warszawy.

Pod Górą Kalwarją Wisłę można przejść pieszo, zanurzając się do połowy w wodzie.

Biuletyny hydrograficzne sygnalizują, że w najbliższych dniach należy oczekiwać dalszego obniżenia się poziomu Wisły.

Wczoraj na Wiśle pod Warszawą, między wybrzeżem plażowym, a przystaniami klubów wioślarskich jęła wylaniać się wielka lacha, zostawiając waziatki przesmyk dla nurtu rzeki.

Jeżeli brak opadów potrwa dłużej ruch komunikacyjny na Wiśle ustanie zupełnie

Jak nas informują miarodajne czynniki, obniżenie poziomu wód spławnych jest obecnie zjawiskiem światowym

Na wszystkich rzekach świata poziom wody obniża się stopniowo.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!
Ponieważ do artykułu p. t. „Afera wekslowa”, zamieszczonego w numerze 140, „Republiki”, wkradły się pewne niedokładności, uprzejmie proszę o zamieszczenie następującego wyjaśnienia.

Robert Pufal w firmie mojej nie był nigdy prokurentem, lecz zatrudniony był w charakterze wojażera miejscowego i to jedynie przez 6 miesięcy.

Dowiedziawszy się swego czasu, że Pufal bez zezwolenia wykupił w Banku Przemysłowców Łódzkich kilka, częściowo już zapłaconych protestów, jako też przedstawiał wyjęte z kasj ogniotrwałej zapłacone całkowicie przezemnie protesty, zażądałem za pośrednictwem notariusza Stefana Jarzębskiego zwrotu ich, przyczem chciałem zapłacić należność. Temu żądaniu Pufal jednak nie uczynił zadość, a jak się następnie okazało protesty były sfałszowane.

P. P. Tadeusz Gaede i Bruno Bartel nie przyznali się do tego, iż zmuszani byli przezemnie do podpisania weksli.

Po wyroku wniosłem skargę apelacyjną.

Z poważaniem
Artur Proppe.

Domy będą skanalizowane.

Konferencja w starostwie grodzkiem doprowadziła do porozumienia.

Zgodnie z naszą zapowiedzią w starostwie grodzkiem odbyła się konferencja w sprawie przyłączenia domów na ulicach, na których mają być ułożone nowe bruki do sieci kanalizacyjnej.

Jak wiadomo, konferencja ta miała za zadanie uzgodnić stanowisko właścicieli nieruchomości z magistratem, który domagał się całkowitego skanalizowania domów, by w ten sposób móc już pobierać opłaty od obywateli.

Ponieważ rząd, pragnąc przyczynić się do zatrudnienia największej liczby bezrobotnych, udzielił właścicielom domów kredytu w wysokości 1 miliona złotych, starostwo grodzkie postanowiło pośredniczyć w tej sprawie, byle roboty zostały jaknajrychlej rozpoczęte.

Na konferencji szczegółowo omówiono stanowisko obydwu stron, znane nam już z licznych enuncjacji i uchwał. Właściciele nieruchomości tłumaczyli, że w tak trudnej sytuacji, jaką obecnie przeżywa Łódź i całe państwo, niemożliwością jest wydatkowanie na roboty kanalizacyjne około 9 milionów złotych, wobec czego

częściowe skanalizowanie domów bę-

dzie narazie właściwym wyjściem z sytuacji.

Starostwo grodzkie po wysłuchaniu opinii obydwu zainteresowanych stron, stanęło na stanowisku, że zasadniczo obojętne jest, czy domy zostaną od razu skanalizowane całkowicie czy też częściowo — najważniejszą bowiem rzeczą jest, by roboty zaczęły się jaknajrychlej i by bezrobotni, w myśl intencji rządu jaknajrychlej otrzymali pracę i zarobek. Wskutek powyższego starostwo grodzkie proponuje, by magistrat zmienił swe stanowisko i by jaknajprędzej przystąpił do zatwierdzenia planów kanalizacyjnych.

W konkluzji postanowiono, że magistrat będzie wydawał indywidualne zezwolenia na całkowite lub częściowe przyłączanie domów do sieci.

Równocześnie stowarzyszenia właścicieli złożą w starostwie grodzkiem memoriał, w którym zaprojektują, w jaki sposób mają być podzielone kredyty w wysokości 1 miliona złotych.

Wobec tego już w najbliższych dniach na wszystkich ulicach, na których będą układane nowe bruki, rozpoczną się roboty nad skanalizowaniem domów. (i)

Echa przetargu

na wykończenie domów na Polesiu

Do Redakcji

„Ilustrowanej Republiki”

w miejscu.

W związku z ukazaniem się w num. 165 „Ilustrowanej Republiki” z dnia 19 czerwca r. b. listu pana prezydenta miasta Łodzi, pozwalamy sobie prosić o zamieszczenie niniejszego wyjaśnienia:

1) Firma nasza istniejąca blisko 40 lat, składała już wielokrotnie wadja przy przetargach na roboty rządowe, komunalne i t. p. o charakterze identycznym ze złożonym przy obecnym przetargu na wykończenie 6-ciu domów na Polesiu Konstantynowskim.

2) Gdy wadium nasze po 17 dniach od dnia przetargu uznane zostało przez magistrat jako niedostateczne zabezpieczenie, zaskarżyliśmy decyzję magistratu u pana wojewody.

3) Niezależnie od powyższego, złożyliśmy panu prezydentowi m. Łodzi pismo, w którym wyraziliśmy gotowość natychmiastowego uzupełnienia naszego wadium. Na pismo to odpowiedzi dotychczas nie otrzymaliśmy.

Dziękując panu Redaktorowi za umieszczenie powyższego, kreślimy się z poważaniem

Przedsiębiorstwo robót budowlanych
Ch. I. TYLLER, Spadkobiercy.

JAK NIEMCY WALCZĄ Z KRYZYSEM

Ekonomiści, społecznicy, a także szerokie masy z zainteresowaniem śledzą toczą się pomiędzy kapitałem, a pracą w Niemczech rokowania o obniżkę cen i płac.

Historia tych rokowań jest historią obecnego kryzysu gospodarczego.

Mutatis mutandis przyczyny kryzysu są te same, co i u nas. Wielka fala zniżkowa, która ogarnęła surowce i środki żywności, zachwiała równowagę produkcji, siły nabywczej i spożycia poszczególnych gałęzi i stanów w Niemczech i poza Niemcami. Przemysł cierpi na nadmiar zapasów, których nie może się łatwo pozbyć. Z drugiej strony baissa surowców nie wyraziła się dotąd w cenie półfabrykatu i fabrykatu.

Niemcy mają dzisiaj ponad dwa i pół miliona bezrobotnych. Jest to ilościowo z górą 10 razy tyle co w Polsce; proporcja ta jakościowo jest jeszcze wyższa, ponieważ różnica pomiędzy stopą życiową robotnika zatrudnionego, a bezrobotnego jest bardziej krańcowa w Niemczech, aniżeli w Polsce.

Wielu ekonomistów niemieckich na tle tego stanu rzeczy potępia „fatalizm gospodarczy”, nawołując do czynnego zwalczania kryzysu. Nie myślimy tu o socjalistach, albo internacjonalistach lecz o ekonomistach szkoły neoliberalnej.

Twierdzą, że konieczne jest poniechanie sztucznych „waloryzacji” cen przemysłowych przez kartele, syndykaty, porozumienia producentów, że należy co szybciej przystąpić do obniżenia cen, celem zbliżenia ceny surowca do ceny fabrykatu.

Jak zwykle powstaje zagadnienie, na czyj koszt ma się odbyć ów proces dostosowawczy.

Pracodawcy sądzą, że przejście części kosztów tego procesu przez masy robotnicze przyspieszy go i ułatwi; zmniejszy bezrobocie — co jest wszakże zarazem naczelnym punktem aktualnego programu ekonomicznego i socjalnego robotników. Wysiłki w kierunku t. zw. produkcyjnej walki z bezrobociem spełzły na niczym, ponieważ zasoby związków publicznych pozwalają na zatrudnienie jakichś 5 proc. armii bezrobotnych.

W założeniu swobodnej gry sił gospodarczych — proces dostosowawczy, o którym mowa wyżej, następuje samoczynnie. Ekonomiści i politycy ekonomiczni, nawołujący do porzucenia „fatalizmu gospodarczego” uważają, że koncentracja techniczna i organizacyjna przemysłu pozwala na świadomą akcję mogącą zastąpić dawne procesy odbywające się samoczynnie. Młast tych ostatnich w grę mają wejść umowy, obniżające ceny i płace.

Na takim gruncie zesła się konferencja przedstawicieli kapitału i pracy. Moralnie patronuje jej państwo, a wedle wiadomości, które dotąd jednak potwierdzenia nie mają, prezydent Rzeszy zamierza rzucić na szalę swój autorytet wydając orędzie propagujące treuga Dei pomiędzy pracownikami a pracodawcami.

Czy akcja, o której mówimy, ma poważne szanse powodzenia. Pytanie to jest istotnie bardzo trudne i niełatwo przesądzić, jaką odpowiedź da na nią przebieg wypadków.

Przeszkody nasuwają się ze strony pracobiorców, twierdzących, że bez ofiary z ich strony przemysł może obniżyć ceny już tylko z uwagi na zniżkę surow-

ca. Poza tą taktyczną trudnością nasuwa się także inna bardziej istotna. Prawdą jest, że przemysł niemiecki jest organizacyjnie bardzo sprzężony. W obrębie poszczególnych gałęzi wola kierowników może istotnie spowodować wzgłębne przyspieszyć procesy, które dawniej następowały w drodze samoczynnego dostosowania. Nieraz można jednakowoż zapomnieć, że pomiędzy poszczególnymi gałęziami stosunki układają się wedle wyników swobodnej gry sił w dawnym jej znaczeniu. Przywrócenie równowagi produkcji, siły nabywczej i spożycia nastą-

pieć może przez zrównoważenie wzajemne w obrębie wszystkich ząbionych o siebie gałęzi. Trudność, jaka się tutaj nasuwa, jest istotnie teoretycznie i praktycznie węzłem bardzo trudnym do rozwiązania.

Zastrzeżenia, które tu wypowiedzieliśmy, w tem większym stopniu odnoszą się do krajów, których ustrój przemysłu pozostaje w tyle za niemieckim na punkcie organizacyjnej spójni kapitału, przedsiębiorczości i pracy.

Dr. A. Z.

Gięda pieniężna.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie zapotrzebowanie na dewizy było mniejsze przy tendencji przeważnie mocniejszej. Dolarem gotówkowym obracano po kursie 8.88 i pół, w obrotach międzybankowych dewizy na Berlin 212.82. Notowa no dewizy: Bruksela 124.48, Amsterdam 358.62, Kopenhaga 238.78, Londyn 43.25 i 1/4, New York 8.911, Paryż 35, Praga 26.46, Zurich 172.82, Wiedeń 125.90, Medolan 46.75. W obrotach prywatnych dolar gotówkowy 8.89, rubel złoty 4.59 i pół, czerwonec 11.75.

Akcje. — Na rynku akcyjnym pomimo ograniczonych notowań obroty były zwiększone przy tendencji mocniejszej, głównie obracano akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 166.50 - 167.25, Bank Handlowy 110, Bank Zw. Sp. Zarobk. 72.50, Lilpop 25, Starachowice 17.

PAPIERY PROCENTOWE. — W grupie państwowych pożyczek panowała tendencja mocniejsza. — Obroty większe. — Notowano: 4 proc. pożyczkę inwestycyjną premjową 111—111 i pół, 5 proc. pożyczkę dolarową 64—64.50, 5 proc. pożyczkę konwersyjną 55.50, 10 proc. pożyczkę kolejową — 102.50, 8 proc. obligacje budowlane Banku Gospodarstwa Krajowego 93, kursy listów zastawnych i obli-

gacji banków państwowych - bez zmian. W dziale prywatnych papierów lokacyjnych tendencja była nieco słabsza. Większych transakcji dokonano 8 proc. listami m. Warszawy. — Notowano: 8 proc. listy zast. ziemskie dol. 89., 7 proc. listy zast. ziemskie dol. 76, 5 proc. listy m. Warszawy 58.75, 8 proc. listy m. Warszawy 55, 5 proc. listy m. Kalisza 49, 8 proc. listy m. Łodzi 70.50, 10 proc. listy m. Siedlec 82.25. Drobne transakcje, a nienotowane: 4 i pół proc. listy ziemskie 55.75, za 6 proc. pożyczkę dol. chciano płacić 76, za 4 i pół proc. listy m. Warszawy — 54, 6 proc. oblig. m. Warszawy z 1926 roku 50.—.

Gięda zbożowa.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy zbożowo - towarowej w Warszawie obroty były średnie. Wobec zmniejszonego zaofiarowania tendencja tak na żyto, jak i na mąkę — mocniejsza. — Notowano za 100 kg. parytet wagon — Warszawa żyto 17—18, pszenica 42—42.50, owies jednolity 17—19, jęczmień na kaszę 19.20 „ mąka pszenna luksusowa 74—79, mąka pszenna 4/0 64—69, mąka żytnia p/g. typu przepisowego 33—34, otręby pszenne szale 16—17, otręby pszenne średnie 14—15, otręby żytnie 7.50—8.

Polskie wagony i lokomotywy.

Somknięcie taboru kolejowego w r. b.

W roku budżetowym 1929/30 fabryki dostarczyły polskim kolejom państwowym parowozów normalnotorowych 165 sztuk, parowozów wąskotorowych 18, wagonów osobowych i pocztowych normalnotorowych 250 (w tem jeden motorowy zagraniczny), wagonów towarowych normalnotorowych 3.731, wagonów towarowych wąskotorowych 200.

W roku 1930/31 ma być dostarczonych

Wyrazy uznania

dla firmy Vacuum Oil Company.

Firma Vacuum Oil Company S. A. otrzymała w tych dniach niżej podany list uznawczy, którego oryginał znajduje się w jej aktach. „Niniejszym donoszę W.Panom, że po 5-ciu latach rozebrałem do generalnego remontu moją maszynę marki „Minerwa” typu AB Kr. 6166 i stwierdziłem, że wszystkie części zarówno silnika jak i podwozia podlegające tarcu były w jaknajlepszym porządku, tak, że nawet odesłałem do fabryki z powrotem części wymiarskie, które dla pewności zgóry zamówiłem.

W wymienionym okresie czasu maszyna przejechała około 70.000 km przy czym silnik smarowałem stale olejem Gargoyle Mobiloil BB w lecie, a Gargoyle Mobiloil A w zimie, tryby zaś i dyferencjał olejem Gargoyle Mobiloil C. Do smarowania podwozia stosowałem Gargoyle Mobilgrease.

Zaznaczam szczególnie, że nie tylko silnik znalazłem w najzupełniejszym porządku i nie wymienilem żadnego łobyska ani sworzni, ale dyferencjał jest do dziś dnia jeszcze fabrycznie plombowany. Całkiem szczególnie podnoszę zalety produktu Gargoyle Mobilgrease albowiem wszystkie części organów sterowniczych, jak sworzenie i czopy kuliste, które najszybciej w każdym samochodzie ulegają zniszczeniu znalazłem w stanie nowym i żadna z tych części nie wymagała wymiany.

Z przyjemnością podaję W.Panom do wiadomości te rezultaty i pozostaje

z poważaniem
(—) Bronisław Kamiński
Garaze „Meta”.

Kraków, dnia 6. 5. 1930.

parowozów normalnotorowych 144, parowozów wąskotorowych 8, wagonów osobowych normalnotorowych 160, wagonów osobowych wąskotorowych 26, wagonów towarowych normalnotorowych 4.640, wagonów - chłodni 28, wagonów towarowych wąskotorowych 400.

Z powyższego widać, iż mimo, że środki na zakup taboru kolejowego w r. 1930/31 są mniejsze niż w r. 1929/30, zakup wagonów towarowych normalnotorowych będzie większy, a to wskutek umowy, zawartej między państwem a firmą Lilpop, Rau i Loewenstein, w sprawie dostarczenia tych wagonów na kredyt. Jednak niedostateczność kredytów odbija się ujemnie na liczbie zamówionych parowozów oraz wagonów osobowych.

Istnieje jednak możliwość, że na przyszły rok przyjdzie do skutku analogiczna kombinacja z jedną z fabryk parowozów, która chce sfinansować wielkie amerykańskie przedsiębiorstwo z tego zakresu mianowicie firma Baldwin.

S. Belchatowski

Ekspert i import

zafatwia we Wiedniu wszystkie sprawy zleczone.

WIEN, IX.
Kinderhospitalgasse 1

Telefon: A-25-600.

Wiener IX, Kinderhospitalgasse 1

Problemy rejestrowe.

Z Wydziału Rejestru Handlowego przy Sądzie Okręgowym w Łodzi znowu możemy podać interesujący spór o nazwę firmy. Tym razem rzecz dotyczy się nazwy zmyślonej, które zwłaszcza ostatnio bardzo rozpowszechniły się.

Panowie Praw i Waks, właściciele magazynu konfekcji damskiej i dziecięcej przy ul. Nowmiejskiej nr. 20, wnieśli podanie o zarejestrowanie ich przedsiębiorstwa pod nazwą fantastyczną „Fortuna” z dodatkiem „...właściciele J. Praw i J. Waks”. Sędzia rejestrowy, Władysław Roszkowski odmówił ich prośbie w tej części, która obejmuje słowo „Fortuna” i w motywach swej decyzji podał jakimi względami kierował się. Po pierwsze w okręgu łódzkim jest już zarejestrowana jedna firma pod tą nazwą, ważniejsze jednak i bardziej charakterystyczne są dalsze wywody, w których wskazano, że nazwy fantastyczne powinny być nadawane nie tylko po to, aby wyróżnić przedsiębiorstwo, lecz przede wszystkim powinny bliżej określić przedmiot przedsiębiorstwa. W przeciwnym bowiem razie nazwy te, zwykle wzięte z języków obcych, jako niezrozumiałe dla ogółu, nie osiągały swego celu jakim jest wyróżnienie ich z powodów innych, ale raczej są przyczyną zamętu, tak też było i w tym wypadku. „Fortuna” znaczy po łacinie „los”, a więc nie ma nic wspólnego z handlem konfekcji, która jest przedmiotem przedsiębiorstwa, wchodzącego w grę w danym wypadku.

Ostatecznie tedy firma została zarejestrowana, jako „J. Praw i J. Waks” z opuszczeniem słowa „Fortuna”.

Ani grosza kredytu

bez zasięgnięcia informacji w urzędzie

„WYWIAD KREDYTOWY”

Biuro Informacyjne Banków i Organizacji Gospodarczych w Łodzi. Wólczańska 17, tel. 129-30.

Upadłości i nadzory.

Ogółem w ciągu miesiąca maja rb. wpłynęło do łódzkiego sądu okręgowego 10 podań o odroczenie wyplat, w tem 9 od firm miejscowych, jedno od firmy prowincjonalnej. Z tych 10 podań, łącznie z pozostałymi z poprzedniego miesiąca, sąd udzielił 18 odroczeń wyplat, w tem 17 firmom łódzkim i jednej firmie z prowincji, odmówiono zaś udzielenia odroczeń 11 firmom, wszystkie na terenie Łodzi.

Wpłynęło do sądu 25 podań o ogłoszenie upadłości, w tem 23 z terenu Łodzi, 2 zaś z okręgu, sąd ogłosił w związku z tem upadłość 22 firmom — 20 firmom łódzkim, dwum firmom z prowincji. Odmówiono udzielenia upadłości 5 firmom, w tem czterem łódzkim i jednej zamiejscowej.

Ogółem tedy sąd okręgowy rozpatrzył w miesiącu maju 29 podań o zawieszenie wyplat oraz 30 podań (łącznie z pozostałymi z poprzedniego miesiąca) o ogłoszenie upadłości.

NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool, 19 czerwca. Bawelna amerykańska, zamknięcie: styczeń 7.09, luty 7.12, marzec 7.16, kwiecień 7.18, maj 7.21, czerwiec 7.21, lipiec 7.25, sierpień 7.16, wrzesień 7.11, październik 7.06, listopad 7.05, grudzień 7.06.

Liverpool, 19 czerwca. Bawelna egipska: styczeń 11.61, marzec 11.76, maj 11.86, lipiec 11.50, październik 11.51, grudzień 11.47, loco 12.57.

Aleksandria, 19 czerwca. Bawelna egipska: sakellaridis: styczeń 23.20, marzec 23.55, lipiec 28.00, listopad 22.93, aslimount: luty 16.11, kwiecień 16.41, czerwiec 19.80, sierpień 16.15, październik 15.52, grudzień 15.78.

Nowy Jork, 19 czerwca. Bawelna amerykańska: zamknięcie: styczeń 13.32, luty 13.43, marzec 13.54, kwiecień 13.59, maj 13.35, listopad 13.23, grudzień 13.28-31. Kontrakty: czerwiec 13.74, lipiec 13.84, sierpień 13.35, wrzesień 13.40, październik 13.42, listopad 13.49, grudzień 13.60, loco 13.45.

Nowy Orlean, 19 czerwca. Bawelna amerykańska, zamknięcie: styczeń 13.49, luty 13.71, lipiec 13.48, październik 13.13-15, listopad 13.26-27, grudzień 13.27, loco 13.10.

Czytanie

„EXPRESS WIECZORNY”

List do redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!
W związku z rzekomymi rewelacjami dotyczącymi mojej osoby opublikowanymi przez „Głos Polanny” i „Volkszeitung” w Nr. 165 z dnia 19. VI. r. b. najuprzejmiej proszę Szanownego Pana Redaktora o zamieszczenie w Jego poczytnym organie rzeczowego wyjaśnienia.

Stwierdzam, iż fakt otrzymania przez mnie plenipotencji od Sylwestra Gruszczyńskiego i Józefa Ekiel nadużyli mojego zaufania, obdarzając mnie plenipotencją, co do ziemi, którą nie mieli prawa rozporządzać, gdyż ten majątek został legalnie sprzedany przez s. p. Michała Gruszczyńskiego a ojca Sylwestra s. p. Michałowi Głuszakowi w roku 1881, akt sprzedaży nie został jednakże w swoim czasie wniesiony do akt hipotecznych w Kaliszu. Zostało to uczynione dopiero na skutek mojej osobistej interwencji przez obecnego właściciela, Antoniego Głuszaka, syna s. p. Michała, w dniu 12 lipca 1929 roku, gdy przekonałem się, że moi mocodawcy nie mają żadnej podstawy do rozporządzania się tymże majątkiem. Jest również nieprawdą, jakobym na mocy otrzymanej plenipotencji obciążył hipotecznie ten majątek sumą 30 000 zł. Winnych rozszerzenia o mnie fałszywych i oszczerczych informacji pociągnę do odpowiedzialności sądowej.

Adam Łatkowski.

W niedzielę rozpoczyna się druga kolejka rozgrywek o mistrzostwo klasy A.

Pierwsza runda rozgrywek footballowych o mistrzostwo klasy A już się częściowo zakończyła. Niektóre kluby A klasowe rozegrały już wszystkie spotkania i rozpoczynają w dniu jutrzejszym drugą rundę. Mistrzem wiosennym klasy A została drużyna WKS-u, która wyprzedza Turystów o cztery punkty.

W dniu jutrzejszym rozegrane zostaną następujące spotkania o mistrzostwo: Boisko w Pabjanicach: WKS — Burza, boisko ŁKS.: Widzew — ŁKS., boisko przy ul. Wodnej: Turysty — PTC., boisko WKS: LTSG Ib, Sokół, boisko W. dzwskiej Manufaktury: Hakoah — Bieg.

Rewia szosowców łódzkich na jutrzejszych mistrzostwach.

W dniu jutrzejszym odbędą się wyścigi szosowe województwa łódzkiego na trasie Kalisz — Konin i z powrotem. Organizację zawodów powierzono Kaliskiemu Klubowi Cyklistów. Tegoroczne mistrzostwo szosowe wywalało w sferach kolarskich kolosalne zainteresowanie ze względu na niezwykle silną konkurencję.

Spodziewany jest udział w wyścigu

Skład Ł. K. S-u na mecz z Pogonią.

W dniu jutrzejszym o godz. 17.30 zmierzy się ŁKS z lwowską Pogonią. Kierownictwo ŁKS-u postanowiło wystąpić przeciwko drużynie lwowskiej w identycznym składzie co przeciwko Legii warszawskiej, a mianowicie: Jegorow, Gałęcki, Radomski, Jasiński, Trzmiela, Pegza, Jańczyk, Król, Tadeuszewicz, Wisławski, Durka. Skład ten grał w Warszawie dość dobrze.

następujących kolarzy: Kłosowicz, Marczewski i Muzolf (TZS), Szmigdt i Kołodziejczyk (Union), Sochowicz i Drozdowski (Łódzkie Tow. Kolarskie), Beck, Hoischneider i Neszper (ŁKS), bracia Gałęcy z Biegu oraz cały szereg znakomitych kolarzy szosowych z Pabjanic i Kalisza. Tytułu mistrza Łodzi broni Kłosowicz (TZS).

Przed występem bokserów gdańskich w Łodzi.

W dniu jutrzejszym o godz. 8-ej wieczór rozegrane zostanie na boisku helewnowskim, na którym ustawiony zostanie specjalny ring bokserki, spotkanie międzynarodowe Schupo (Gdańsk) i reprezentacja Łodzi. Drużyna gdańska wystąpi przeciwko naszej reprezentacji w następującym składzie: w. musza: Tardien, w. kogucia Lentzky, w. piórkowa Bykowski, w.

Nowi maturzyści.

W Gimnazjum Męskim T-wa Szerzenia Oświaty Technicznej wśród żydów w Łodzi, Pomorska 46 otrzymali świadectwa dojrzałości następujący abiturjenci: Altman Litman, Biderman Uszer Borowski Lajbesz, Cywic Jakób, Eisenberg Lajb H., Eisenberg Mojżesz, Flatau Fiszel, Fryde Lajb, Grosman Jakób, Himmel Izrael I., Jelenowicz Elkane, Karo Abram J., Knobel Calel, Lilker Artur, Lipnowski Izrael, Lipszyc Izaak J., Pański Mordka, Perel Arja L., Szelachowicz Izrael M., Szucki Herszel, Taubenfligel Wigdor, Walter Dawid H., Welcman Elias, Zylberberg Aron.

★

Jak się dowiadujemy, ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego nadało Gimnazjum Męskiemu T-wa Szerzenia Oświaty i Wiedzy Technicznej w Łodzi wśród żydów w Łodzi, Pomorska 46/48 od przyszłego roku szkolnego kategorię „B”.

lekka Willschutz, w. półśrednia Krauze, w. średnia Dunkel, w. półciężka Witt, w. ciężka Haase.

W przyszłym tygodniu szermiercze mistrzostwa Polski.

W przyszłym tygodniu rozpoczynają się w Warszawie szermiercze mistrzostwa Polski. Termin zawodów wyznaczony został przez Polski Związek Szermierczy na dzień 28 i 29 b. m.

PENSJONAT R. Bryszowej
Wiśniowa Góra
(Willa Krenicera).
Zgłoszenia na miejscu lub w Łodzi telefon 156-47.

Biura ze skarbem
magazyny (3 piętra) Tow. Akcyjnego „Zawiercie” Zielona 10
do wynajęcia od 1-go października

Dr. med. **J. Sadokierski**
stomatolog
chirurgia jamy ustnej i szczęk
regulacja zębów
gabinet rentgeniczny
ordynuje 3-7
PIOTRKOWSKA 164
Tel. 114-20

TAJEMNICA ZDOBYCIA ŚWIEŻEJ I PIĘKNEJ CERY
Dbajcie o świeżą i piękną cerę! Wybierając ze szczególną starannością środki kosmetyczne, gdyż wszelkie zabiegi, dające zbyt szybko efektowne skutki, rujną w krótkim czasie cerę na zawsze.
Po długoletnich badaniach udało się chemikom BERLIŃSKIEGO LABORATORJUM KOSMEJCYCZNEGO zdobyć tajemnicę młodej i pięknej twarzy o cudownie świeżej cerze, tryskającej zdrowiem i młodością.
PŁYN SIMI Berl. Labor. Kosmet., ostatni tego rodzaju wynalazek w dziedzinie kosmetyki, otrzymany zapom cą specjalnej nowej metody usuwa po krótkim użyciu wszelkie nieczystości skór węgry, fałdy, zmarszczki i nienaturalne zaczerwienienie skóry, nadając jej kwitnący i młodociany wygląd.
PŁYN SIMI ułatwia cyrkulację krwi, wchłaniając zużyte soki, powoduje dopływ świeżej limfy z głębszych tkanek podskórnych.
PŁYN SIMI nadaje soczystości suchej cerze i odświeża cerę łojącą, przyczem jest absolutnie nieszkodliwy, jak to stwierdzili specjaliści.
Do nabycia w aptekach, składach aptecznych i perfumeryjach.
Reprez. na Polskę „Proton”, Warszawa, Sw. Stanisława 941 10-V

KLINIKA
Położniczo - Chirurgiczna
„SANATO”
Ogrodowa 10, tel. 213-57
I i II klasa
Opieka lekarska
nad matką i dzieckiem
CENY PORODU
na II-iej klasie wraz z zabiegami 200 zł.

Ogłoszenie.
Nikt nie kupuje, ani nie sprzedaje żadnej maszyny, nowej czy starej, małej czy dużej, jeżeli nie poinformuje się przedtem w Biurze Pośrednictwa Maszyn
Inż. Juljusz Hamer i S-ka
Łódź, 6-go Sierpnia № 1, tel. 188-58

Dr. med. **S. Kantor**
specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i moczopłciowych. Leczenie lampą kwarcową i promieniami Rentgena.
PIOTRKOWSKA 144. RÓG EWANGELICKI.
Wejście Ewangelicka 2, Telefon 29-45. Przyjmuje od 5-2 i od 5-8 w Dla pań

Z prawami gimnazjów państwowych
ŻEŃSKIE GIMNAZJUM TOW. „KULTURA”
ul. Piotrkowska 85, tel. 174-85.
Zapisy kandydatek codziennie od 9 do 12 w poł. — Egzaminy przedwakacyjne od 20 do 28 czerwca. — Oplaty niskie, dla nieamozżnych ulgi. — Za urzędniów państwowych pokrywa czesne Skarb Państwa.

Poszukiwana do kupna niewielka posesja fabryczna w pobliżu centrum miasta.
Oferty pod: Inż. S. Margules, Łódź, Sienkiewicza 63.

Dr. med. **Z. Rakowski**
Tel. 127-81.
Specjalista chorób uszu, nosa, gardła i płuc.
Konstantynowska 9.
Przyjmuje od 12-2 i 5-7, Od 10-11 i od 2-3 w Lecznicy Zgierska 17.

Paryskie paski-gorsely
Andrzeja 7, m. 8, front.

ZAKOPANE PENSJONAT „ŚWIT”
Heleny Oderbergowej Zamojskiego 8 poleca pokoje komfortowo urządzone (ciepła i zimna woda w pokojach) Tarasy słoneczne. Kuchnia wykwinna. Cena na czerwiec od 10 do 12 zł. (założenie od pokoju), na lipiec i sierpień od 12 do 14 zł. Telefon 437.

FORTEPIAN
Bechstein okazjnie do sprzedania, ul. Nowo-Cegielniana 2, m. 1.

Dr. med. **St. Praport**
Gdańska 77a
telef. 208-95
ginekolog-urolog
Choroby kobiece i dróg moczowych
Przyjmuje w domu od 5-7 oraz w Lecznicy „Sanitas” Cegielniana 29 od 11-1 i od 3-5 pp.

PORADNIA wenerologiczna
Lekarzy-specjalistów
Zawadzka I.
Czynna od 8 rano do 9 wieczór, Od 11-12 i 2-3 przyjmie lekarz-kebiel
W niedzielę i święta od 9-2 pp.
Leczenie chorób: **Wenerycznych, moczopłciowych i skórnych.**
Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper
Konsultacje z neurologiem i urologiem
Gabinet światło-leczniczy
Kosmetyka lekarska
Oddzielna poczekalnia dla kobiet.
Porada 3 złote.

Dr. med. **HELLER**
chor. skórne i weneryczne
NAWROT 2
tel. 179-98
przyjm. do 10 rano i od 4-8 dla pań spec. od 4-5 w niedz. od 11-2 pp. dla niezamożnych ceny lecznic

LECZNICA
LEKARZY SPECJALISTÓW I GABINET DENTYSTYCZNY PRZY GÓRNYM RYNKU
Piotrkowska 294, tel. 122-89
(przy przystanku tramw. pabjanickich)
Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz. w niedzielę i święta od 2-jej po poł.
Wszystkie specjalności i dentystyka. Kapielo świetlne, lampa kwarcowa, elektryzacja, Roentgen, szczepienia, analizy (mocz, kafa, krw., piwocm, wydzielin itd.). Operacje, opatrunki.
Wizyty na miasto.
PORADA 4 zł.
Porada dentystyczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych
3 ZŁOTE.

Dr. med. **S. Neumark**
Choroby skórne i weneryczne, leczenie lampą kwarcową
MONIUSZKI 5,
tel. 170-50
Przyjmuje od 1.30 do 2.30 pp. i od 5-7 w niedzielę od 11 do 1 po poł.

DOKTOR P. Klinger
choroby weneryczne, skórne i włosów
ANDRZEJA 2, TEL. 132-28.
Leczenie lampą kwarcową, analizy krwi i wydzielin. Przyjmuje codziennie od 11-1 i od 6-8 w. w niedzielę i święta od 10 do 12. Oddzielna poczekalnia dla pań.
Od 1-2 w Lecznic (Piotrkowska 62)

Dr. med. **St. BIERGAL**
Moniuszki 11, telefon 63-22.
Choroby skórne weneryczne elektroterapia.
Przyjmuje od 8-10 od 5-8 wiecz. w niedz. od 10-12

DLA SMAKOSZY
LODY cremo fres
i inne. Cena 1 porcja 1.- zł, 1/2 porcji — 60 groszy.
w Cukierni **B. Gostomskiego**
Piotrkowska 70.

Doktor Łagunowski
specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Piotrkowska 70 (róg Traugutta) tel. 181-83
Przyjmuje od 8.30 po 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedzielę i święta od 10-1-ej. Oddzielna poczekalnia dla pań

LAUREATKA
moskiewskiego konserwatorium udziela lekcji gry fortepianowej wschodn. a 72

PENSJONAT „ZŁOTĄ KULĄ”

pod

dla dorosłych, młodzieży i dzieci od 6 lat, MIECI się w pięknej lesistej miejscowości. Troksliwa opieka nad dziećmi zapewniona przez siłę fachową. KUCHNIA OBFITA I RYTUALNA!

Muryka, kąpiele słoneczne i plaża na miejscu.

KRASZEW
stacja **ANDRZEJÓW**
willa **W. M. gdzarza**
pod lasem.

OGŁOSZENIE.

Składy Towarowe „Warrant” Spółka Akcyjna w Łodzi ogłasza niniejszym, że dnia 28 b. m. o godz. 11-ej rano przy ul. Targowej Nr. 6 w składach spółki odbędzie się

sprzedaż przez publiczną licytację

na mocy Rozp. Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 grudnia 1924 o prawie o domach skladowych. Dz. U. z dn. 31/12. 24, Nr 114, poz. 1020 oraz Sadu Powiatowego w Łodzi z dnia 6/6 30, Nr. 11/30 — niewykupionych towarów, a mianowicie:

Poz. 37744 — 40 skrzyń sardynek marki „Chancerelle” po 10 pudełek każda
Chcący przystąpić do LICYTACJI winni w czasie od 24 do 27 b. m. wpłacić do Kasy naszego Towarzystwa przy ul. Piotrkowskiej Nr. 56, kaucję w wysokości zł 200.—. Resztująca należność winna być wpłacona w przeciągu 24-ch godzin po kupnie towaru.

Wyżej wymieniony towar można obejrzeć w składach Towarzystwa przy ul. Targowej Nr. 6 od dnia 24 do dnia 27 b. m. w godzinach od 9 do 12 w południe

W dniu i podczas licytacji towary oglądane być nie mogą.

Składy towarowe „WARRANT”
Spółka Akcyjna.

Łódź dnia 21 czerwca 1930 r.

Wielkie przedsiębiorstwo przemysłowe poszukuje dla działu „towarów powroźniczych” ZDOLNEGO MAJSTRA

z gruntowną znajomością odnośnych robót ręcznych i maszynowych. Oferty z dokładnym życiorysem odpisami świadectw i warunkami płacy składać w administracji pisma pod „H. 630”.

Przedsiębiorstwo przemysłowe

w pełnym ruchu, dające 50 proc. zysku z powodu zmiany stosunków rodzinnych

zaraz do sprzedania

Oferty do admin. „Republiki” pod 300 dolarów.

Doktor Solowiejczyk
Chor. skórne i weneryczne
PIOTRKOWSKA 99
Tel. 144-92
Przyjmuje c. dzienne od 8-9 rano i 2-6 popołudniu 8-9 wiecz. oprócz niedziel i świąt.

Doktor Sonnenberg
choroby skórne i weneryczne
Zielona 8.
Przyjmuje od 12.30 do 1.30 i od 4.30 do 6.30 p. p.

OTWOCK UZDROWISKO A. GÓREWICZA

NAJBARDZIEJ KOMFORTOWY ZAKŁAD w POLSCE.

Położony w pięknym 6-cio morgowym lesie-parku, otoczony wspaniałymi kwiatnikami.

IDEALNE MIEJSCE WYPOCZYNKOWE.

Salon towarzyski, sala muzyczna | Stylowa Jadalnia (oddzielne stoliki)
Sala do gier, hall, tarasy werandy i leżalnie | Pokoje komfortowo umeblowane.

WYKWINTNA KUCHNIA FRANCUSKA I DIETETYCZNA.

Elektryczność w ciągu całej doby | Własna bezpośrednia linia telefoniczna z Warszawą.
Woda bieżąca zimna i gorąca. | Telefon w każdym pokoju.

Pościel zakładowa. Służba wysoko lona Fryzjer na miejscu.
Centralne ogrzewanie. Wanny
Płucno-chorych nie przyjmuje się.

Informacje telefonicznie: Warszawa--Podmiejska I Nr. 66 CENY UMIARKOWANE

Dr. med. Niewiażski
specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopięciowych ul. **Andrzeja 5**
Tel. 159-40
Przyjmuje od 8-11 i od 5-9 w niedziele i święta od 9-1
Oddzielną poczekalnia dla pań

Dr. med. M. Berasze
powrócił.
Nowo-Cegielniana 12, tel. 166-56.

Lekarz - dentysta B. MARKUS-HUSBAUMOWA
Piotrkowska 51 tel. 121-23
Godz. przyjęć 3-7

DR. Z Dafnyer
UROLOG
Choroby nerek pęcherza i dróg moczowych.
Piramowicza 2. (daw. Olgisaska) tel. 148-95.
Godziny przyjęć od 8-10 i od 6-9

Łódzki Spółdzielczy Bank Handlowy

z ogr. odp.

przy ulicy Piotrkowskiej 38. Tel 150-66

załatwia wszelkie operacje w zakresie bankowości wchodzącej, jako to:

INKASO na całą Polskę przy minimalnej prowizji z w. płatą awa sów RACHUNKI, czekowe i bieżące. OPROCENTOWANIE wkładów. WKŁADY oszczędnościowe od Zł. 1.— oraz w walutach obcych. DYSKONTO.

SZKOŁA HANDLOWA

Łódzkiego Towarzystwa Szerzenia Wiedzy Handlowej ul. Gdańska 45.

Zapisy kandydatów — w kancelarii Szkoły codziennie (oprócz niedziel i świąt) w godzinach biurowych.

Do klas — o zakresie szkoły powszechnej — przyjmuje się dzieci od lat 7-miu.

Z prawami gimnazjów państwowych Gimnazjum Humanistyczne Męskie I. KACENELSONA

Cegielniana 28, tel. 151-79.

Kancelaria przyjmuje zgłoszenia uczniów na nowy rok szkolny codziennie w godz. 9-2 i 5-7.

DYREKCYJA.

Gimnazjum żeńskie Marji Hochsteinowej

z pełnymi prawami gimnaz. państwowych (Kategoria A) Wólczajska 23, tel. 214-27.

Egzaminy wstępne rozpoczną się 23 czerwca r. b

Kupno i sprzedaż

SPRZEDAŻ ogni bengalskich i rakiet I. Woźnica, Piotrkowska 126, telefon 205-74

UBIORY męskie, damskie obuwie, swetry na wyplatę, Piotrkowska 37, III wejście, I piętro

DETEKTORY najlepsze poleca firma Nataswls, Piotrkowska 152

FIAT 501 Landoletka do sprzedania, Andrzejka 6.

PLAC duży frontowy dom oficyna, — natychmiast tanio sprzedam Piotrków Trybunalski, Piłsudskiego 60, — Muraszkin.

BACZNOŚCI! Agentki Agencji losow! Jedyna instytucja w Polsce sprzedaje 3 proc. pożyczkę budowlaną na raty. Zgłaszajcie się natychmiast w celu wykorzystania koniunktury. Dajemy możliwość zarobkowania większych kwot. Oferty wraz z fotografiami, Lwów, Skrytka pocztowa 237.

DETEKTORY, najlepsze Akumulatory ładowe, oddawia bezpłatnie, „Watt” Narutowicza 16, tel. 190-38.

RADJOAPARATY i części detektory komplet od zł. 25. Radiola, Piotrkowska 88, tel. 105-34. Najtaniej bo w podwórzu

OKAZJA. Ford nowoczesny do sprzedania. Wiad.: Nowosensatorska 7.

Z POWODU wyjazdu sprzedam prosperującą fabrykę z wyrobioną klientelą, stajnią, szopą, cena 2.200 zł. Fachowość nie wymagana. Tamże „Dokard” (dwukółkarka) na gumach. Właćność Sienkiewicza 67 m. 8a godz. 10-13.

SAMOCHÓD - limuzyna możliwie w dobrym stanie potrzebny od czasu do czasu na kilkodniowe wyjazdy. Szczegółowe oferty proszę kierować do adm. „Republiki” pod „T. G”

PIANINO w dobrym stanie okazujnie kupie. Oferty do „Republiki” pod „Z. T.”

RADJO 3 lampowe komplet do sprzedania Ruda Pabjanicka Staszica 4 St. Blaszczyk.

DO SPRZEDANIA długie futro karakułowe w dobrym stanie. Al. Kościuszki 93, lewa of. m. 9, godz. 12-6.

SPRZEDAM motocykl D. K. W ze światłem. Plac Reymonta 3/4, m. 17, I p.

DO WYNAJECIA pokój z kuchnią wprost od gospodarza. Ulica Szpitalna ca do wynajęcia. Kilńskiego 48, m. 11, 22 I p. fr. Zostę 3-5

DO WYNAJECIA mieszkanie wraz z meblami, ul. 11 Listopada Nr 55, Miślak

MŁODE bezdzietne pracujące małżeństwo poszukuje dużego słonecznego i umeblowanego pokoju o 2-ch oknach z używalnością łazienki i ewent. używalnością kuchni. Oferty „Młode małżeństwo” do „Republiki”

POKÓJ umeblowany na dwie osoby od dam Kilńskiego 46, m. 11.

ODNAJME pokój dwuokienny frontowy umeblowany od zaraz. Narutowicza 47, m. 34, vis a vis Sadu Okręgowego, tel. 174-39.

DWA POKOJE z kuchnią z wszelkimi wygodami są na dogodnych warunkach od zaraz w domu przy ul. Wólczajskiej 253 do wynajęcia. Dozorca wskaze 22

FRONTOWY słoneczny pokój umeblowany z balkonem z całodziennym utrzymaniem lub bez dla jednej osoby do oddania Gdańska 43, m. 5

TANIO do oddania 1 lub 2 ładne frontowe pokoje z wygodami, używalnością kuchni Cegielniana 2, m. 7

POKÓJ lub 2 umeblowane, telefon ew. dla małżeństwa do wynajęcia, Andrzejka 7 m. 8, front.

3 POKOJE razem lub oddzielnie, odpowiednio dla adwokata, lekarza od 1 lipca do wynajęcia. Ulica Szpitalna ca do wynajęcia. Kilńskiego 48, m. 11, 22 I p. fr. Zostę 3-5

Lokale

7-kl. ZŁOTA dla zdrowych i inteligentni (ZAKŁAD FREBLOWSKI)

Kacnelson - Nachumow

ul. Pomorska Nr 20 (tel. 183-40).

Zapisy w c. od 4-7 pop.

Kancelaria przyjmuje zapisy chłopców i dziewcząt

w wieku szkolnym.

Do klasy przygotowawczej (A^o) dzieci od 5 lat.

Do przedszkola dzieci od 3-7 lat.

Język wykładowy w szkole i przedszkolu — polski.

Dla chłopców powiększony kurs hebrajskiego i przedmiotów religii żyd. pod kierownictwem J. B. Kacnelsona.

Dla dziewcząt rytmika, tańce, plastyka w zakresie szkół tanecznych pod kier. sił fachowych.

Dla dzieci słabych fizycznie oraz niezamożnych

popołudniowa szkoła do 50% ul. popołudniowa łódzka

TANI pokój z klatki schodowej do wynajęcia. Oferty „Tani”

POKÓJ umeblowany z wejściem z korytarza dla jednej lub dwóch osób od zaraz do wynajęcia. Sienkiewicza 37, m. 38

Posady

BUCHALTER do biura fabrycznego poszukiwany. Of. „B. D.”

CHŁOPIEC na posyłki potrzebny od zaraz. Zgłosić się do biura ekspedycyjnego H. Przedborski i S.ka, Zachodnia Nr. 68.

CHŁOPIEC izr. uczelny potrzebny na posyłki. Traugutta 5 m. 1.

POTRZEBNA wykwalifikowana bardzo zdolna podrečna do pracowni sukien Kilńskiego 48

CHŁOPIEC porządnych rodziców, lat 15 może się zgłosić. Plac Reymonta 3/4, m. 17

Rozmaite

RADJOPOGOTOWIE 183-40, Pomorska 20, wszelkie zlecenia radjowe do 9 wieczór.

GLUCHOTA uleczalna. Wynalazek Eufonia zademonstrowany specjalistom. Usuwa przytępiiony słuch, szum, ciekawienie uszów. Liczne podziękowania. Zadzajcie bezpłatnej pouczającej broszury. Adres: Eufonia Liszki — Kraków.

W AUTOBUSIE Konin — Łódź, zamieniono 20 czerwca paczkę która uprasza się zwrócić w Łodzi ul. Zachodnia, w garażu p. Sztroszajna, odbierając tamże swoją paczkę.

PIESEK biały „Lalusi” zaginął. Za wynagrodzeniem proszę go odprowadzić na ul. Piotrkowska 31, m. 4, front.

ZIOŁA lecznicze według przepisów sławnych lekarzy przeciw chorobom żołądka, kiszki, płuc, nerwów, wiatrob, nerek, pęcherza, hemoroidom, upławom, obstrukcji, kamieniom żółciowym, kaszlowi, astmie, blednicy, sklerozie, artretyzmowi, reumatyzmowi etc. Zadzajcie bezpłatnie broszury pouczające! Adres: Liszki — Apteka. 1

Zagubione dokum.

MLYNARCZYK Zygmunt zagubił kartę mobilizacyjną wydaną w Białymstoku 1899 r.

MARIANNA Tobińska, Łagiewnicka 38 zgubiła legitymację wyd. przez fabrykę I. K. Poznański.

ZAGINAŁ weksel, wystawca Mendel Wrocławski Łódź, ul. Piotrkowska 33, na zlecenie Glicenszteina, na zł. 50. Po wyższy weksel unieważnia się.

SZAJA Kornbrod Cegielniana 33, zagubił dowód osobisty wydany przez magistrat 10 zł. nagrody.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Godziny przyjęć Redakcji 6-7 po poł. Telefon Administracji 1.22-14. Tel. Redakcji: 1.27-24, 1.36-43, 1.36-44.

Prenumerata „Ilustrowanej Republiki” z dostawą do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 6.50, zagranicą zł. 10. „Express” i „Republika” wraz z odnośnikiem 8.60 złotych

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetry (na stronie 10-szpalt.) W TEKSCIE: 50 gr. za wiersz milimetry (na stronie 4-szpalt.) NA STR. I-ej zł. 2.— za wiersz milimetry (na stronie 4-szpalt.) NEKROLOGI: do 150 wierszy 30 gr., wyżej 40 gr. za wiersz mil. (na str. 4-szpalt.) Zarecz. i załącznikowe po tekście 10 zł. za miejsce zastrzeżone specjalna dopłata. Zanajęciowie o 50 proc. zagranicą o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr. — Najmniejsze zł. 1.50, poszuk. pracy 10 groszy, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia o wykładach ryczałtem 25 zł.

Wydawca: Wydawnictwo „Republika”, sp. z ogr. odp. Redaktor odrow.: Wacław Siwolski w drukarni „Republiki”, sp. z ogr. odp. Piotrkowska 49 i 64